

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:	
Egész évre	1.80
Fél évre	— .95
Negyed évre	— .50
Egyes szám ára 4 kr.	

Szerkesztik!
LEPSÉNYI MIKLÓS
és
NÉMETH GELLÉRT.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Práter-utca 44.

Egy példány hirdetés ára 10 krajcár.

Kifosztva, megalázva és bolonditva.*)

Megdöbbenve olvasom a Magyar Néplapban azokat a kimutatásokat, melyek a magyar népzömének vagyoni helyzetét vázolják. Nézem a rettenetes számokat s férfi létemre könny szökik szemembe: hiszen a nemzet *gerincének* a sorvadását látom azokban magam előtt. Megjelenik előttem a mult, mikor az a büszke derék egész Európával szemben kevéyen, egyenesen állott és most ime itt áll velőjétől kiszaroltan, egy vuklis és kaftános zsidó uzsorás előtt is kétröt görnyedve.

cseréltek helyet. Hajdan a Bevétel előtt én előttem — mondja a számok öregebbike, a 774 millió — és a Kiadás az öcsém előtt: most pedig helyet cseréltek. Ennyi az egész változás.

El is hiszem, hogy a bevétel és a kiadás föleserelődése ezek előtt az ostoba számok előtt, sőt talán a még ostobább politikusok előtt se jelent semmit; engem azonban szinte kétségbe ejt, mert hiszen a több milliónyi kisbirtokos végelpusztulását jelenti az.

Vagy mit mond a kimutatás? Azt, hogy

A kis evezős.

Hát ennyire kifosztották, ennyire megalázták a magyar nemzetet?

A kimutatás számai ridegen felelnek a kérdésekre s kárörvendve mondják: bizony ennyire; de hát mi különös van ebben? Mi nem változtunk meg, mondja a két összeg — a 774 millió és a 41 millió — csak a *Bevétel* és a *Kiadás*

*) E cikk néhány kitételeit módosítani, néhányát törölni akartuk. Kedves munkatársunk azonban ragaszkodik az ő szövegezéséhez, tehát meghagytuk úgy, amint írta.

Szerk.

minden munkaképes kisbirtokosnak, sőt összes gazdasági segéd munkásainak is fejenként még 206 forint 51 krajcárt kell keresniök a föld összes kat. tiszta jövedelméhez és akkor kaphatnak csak naponként 25 krajcárt a saját és 13 kit a már, vagy még munkaképtelen családtagok részére.

Ugyan lehet-e ennyiből élni és ruházkodni, sőt soknak még házbért is fizetni? Lehetetlenség! Napi 15 krajcárért egy felnőtt munkást és 10 krajcárért egy fejlődésben levő gyermeket még kenyérből se lehet eltartani.

Pedig ekkora összeget se kapnak ám napjára! Miért? Mert 206 forint 51 krajcárt nem képesek megkeresni fejenként. Ma ugyanis azt a 13 millió hold földet művelik, amelynek jövedelméből egy veszett fillér hasznunk sincs, nem marad 200-nál több munkanapjuk szabadon. Már most, ha annyi millió munkás közül egy se betegeskednék soha és télen át, vagy egyáltalán mikor saját földjén a munka szünetel, mind-egyik egy forint napszámot kapna, — még akkor se volna képes 206 forint 51 krajcárt megkeresni, ha csak pénzcsinálással vagy rablással nem.

Ha a Molnár Jánosok nem restelnének olyan *haszontalan dologgal* foglalkozni, amilyen a nép anyagi helyzetének vizsgálása: szeretném eléjük mutatni a Magyar Néplap kimutatását a nép millióinak jövedelméről és terhéről, hogy ugyan mit szólnának hozzá. De tudom, hogy mióta a Magyar Néplap folyton a nép vérző sebeit mutogatja és szamaritánusokat akar fogdosni, azóta ők gyűlölik a lapot, (Zichy Nándor már ki is jelentette, hogy neki többé nem kell), meg különben is sejtem, mit felelnének rá. Egyszerűen azt mondanák, hogy ha a kat. tiszta jövedelem egy fillérig elmegy adóra, más módon pedig a kisbirtokos képtelen annyit keresni, hogy egyéb terheltecséinek is eleget tehetne és élhetne: *honnét van hát az, hogy még se hal éhen?*

Szinte bizonyosra veszem, hogy ezzel a bölcs mondással torkolnának le.

De hát erre is meg lehet felelni és szépen okát lehet adni annak, hogy *ma még* miért nem hal éhen a nép? Azért, mert — hála Istennek és a földművelő nép megfeszített szorgalmának, mely nép 16—17 órát is tölt dologban — *a tényleges jövedelem valamivel több* a kataszter szerint fölvetett jövedelemnél; másodszorban meg azért, hogy ma még a kisbirtokos is élvez némi hitelt. (Hogy milyen *élvezet* ez, hiszem, hogy e kis lap közgazdasági írója majd azt is ki fogja mutatni.*) Azon túl tehát, amit megkeresni képes, ebből a hitelből tengeti magát és családját. Így azonban az adósság 100 millió forintnál többel növekszik évenként s ha már a birtok ma is féltétkig el van adósodva, még legfőleg 2—3 évig növekedhetik. Akkor aztán beáll a teljes *hitelképtelenség* és mint kimaradhatlan természetes következmény, a tömeges — *éhhálal*, vagy kivándorlás.

A kis lapban megjelent mérleg összeállítójától tudom, hogy számítása a statisztika adatainál is sokkal kedvezőbb alapon készült, — így

*) Készségesen. Mindjárt e szám részére írt egy kis kimutatást: „A kisbirtokos hitelállapota“ cím alatt. Nagyon tanulságos.

Szerk.

például a rengeteg betáblázott adósság is drágább a *kisbirtokosoknál* 6·5 százalékos pénznél, a 10—12-féle pótdadó is több 12 millió forintnál stb. — mert ha nem rettent volna meg a statisztikai kimutatások alapján készült számításai rettenetességétől: sokkal iszonyubb képét kellett volna elétárnia a kisbirtokosok leirhatlan nyomorának.

Azt tudom, hogy ezidőszerint egyedül a Magyar Néplap sürgeti, hogy ezen az általános nyomoron enyhíteni kell, még pedig sürgősen. Azt is tudom, hogy a kegyelmes urak kegyetlenül nekimentek e miatt ennek a kis, *nép mellett szószóló lapnak*, hogy elhallgattassák és megsemmisítsék azt; már most csak arra volnék még kíváncsi: ugyan mivel fogja hát megakadályozni a tömeges éhhálalt az országgyűlési kis néppárt, annak vezérsége és elnöksége, ha a Magyar Néplap által javallott és egyedül hathatós intézkedéseket elveti? Vajjon miféle mentőeszközök vannak fölhalmozva a politikai bölcseségnek eme zárt tárházaiban?

Vagy igaz, hiszen nem titok az többé.

Szegény nyomorgó nép, ne essél kétségbe! Ne busulj, nem fogsz éhenhalni, édes atyámfia, se te, se feleséged, se gyermeked, se elaggott édes szüleid, se szolgád, se szolgálód, se ökröd, se szamarad, se semminemű jószágod. *Nem fogsz éhenhalni, sőt boldog lész.* Ime, Zichy Nándor gr. ur öngyméltósága *elvégezte már, hogy te boldogabb légy.*

Ugy-e kíváncsi vagy rá, miképpen? Hát ime halljad!

— *Jertek* — mondja az ősz főur a nagyméltóságú urak új lapjának, a Néppártnak 2. számában — *olvassátok e lapot, hogy boldogabbá lehessen a magyar nép!*

Uram, Istenem, áldassék a te szent neved! Ime te a kövekből tudsz kenyereket teremteni, sőt a papirosból, sőt a *semmiből*, mert hisz a Néppárt ujság bizony-bizony *semmi!*

Ki hitte volna, hogy ily könnyen *boldogabbá* lehet a nép? Ki mert volna csak álmodni is arról, hogy csupán csak egy kis ujságot kell kiadni a nagy urak pénzén, abban inteni az éhező népet, hogy ne kérjen kenyeret, mert az *illetlen, csunya dolog*, és a nép azt olvasván — *boldogabbá* lesz.

Kegyelmes uram! Én olvastam azt a lapot és csalatkozva tettem le, hogy: *talán ez még se való*. Vagy igen? Hisz akkor valósággal kötözni való bolond mindaz a harmadfél millió kisbirtokos, aki a kegyelmességét hetenkint hangzó előfizetésre való hívogatását hallatlanná veszi és a kegyelmességtek ujságját minden egyes családtagja számára is meg nem rendeli.

Kegyelmes uram! Én a becsületeimmel nem

szoktam játszani, ezt bizonyítja a multam és most a *becsületekre állítom*, hogy a kegyelmességtek lapjában egyetlen sort se olvastam olyat, mely elárulná, hogy komolyan akarnának valamit tenni a nép *anyagi* helyzetének javítására. Mindazáltal esalatkozhatlanságot nem tulajdonítok magamnak. Azért, bár nem sokat tehetek a nép nyomorának enyhítésére, csak tollal, a nyomort enyhítő törvényes intézkedések sürgetése által; de ha igaz a kegyelmesség szava, úgy a kegyelmesség lapját minden atyámfia részére meg fogom rendelni, hadd lássam őket *boldogabbaknak*. Ez az íg'retem természetesen arra az időre szól, amikor már a kegyelmesség szavának igazsága előttem nyilvánvalóvá lett.

Valóban, ez az igazi, kegyelmes uram! *Ha kenyeret kér tőlünk atyámfia, — skorpiót adjunk neki*, majd elnémul attól.

Kegyelmes uram! Én ilyen igen nagy íg'retekkel szemben egy kissé hitetlen vagyok. Nem mondom, hogy a kegyelmességtek lapja *meg ne feküdné az éhező, inséges nép gyomrára*, mert való igaz, hogy *nehéz emésztetű az*, de a jóllakottság boldog érzetét, — méltóztassanak nekem elhinni, — nem fogja az neki megszeretni. Iszen bár csalódnám! Biz én nem bánám, akármitől lehetne boldogabbá a nyomorgó nép, csak lehetne! Ha a Néppárt ujságtól lesz, akkor abba nem szalonnát kell majd takarni, hanem azt *mindennapi táplálék gyanánt* kell az asztalára tenni, hogy minél boldogabbá lehessen a szegény; eleget szenvedett és nyomorgott eddig. Nem irigykedem én arra, aki a nép boldogításán fáradozik, sőt ígérem, hogy mihelyt azt az első földmivelő embert be fogják itt mutatni, — akár a Néppárt ujság céljaira gyűjtendő beléptidij mellett, — aki a kegyelmességtek lapjának olvasása után *erőre kapott, terheitől megszabadult, emésztő gondjait elvetette, jognyerés által embersorba került és boldogabbá lett*: én fogom az első garast letenni arra a célra, hogy nagyméltóságodnak — nem egyéb érdemeiért, mert azokért amugy is méltán megérdemli — hanem *csupán ezen eszméjeért* külön egy szobor állíttassék. De nem titkolom: félek tőle, hogy az a garas a zsebemben marad, mert úgy veszem észre, igen kevés politikai bölcseséggel akarnak nagyméltóságaitok igen nagy társadalmi kérdésekkel végezni, holott így azok se el, se ki nem végezhetők.

Kegyelmes uram! *Nem új ujságot, hanem új törvénykönyvet kell írni*. E célra tessék törekedni s akkor majd méltán elmondhatja, hogy boldogabbá akarja tenni a népet.

Ne vegye zokon, kegyelmes uram, hogy

őszintén elmondom, ami a szivemen van. A nyilvánosság előtt teszem, hogy követ dobhasanak rám, ha megérdemlem. Lássá, kegyelmes uram, a kisbirtokosok földjének, de az egész ország földjének is mintegy fele része már a pénzüzeteké. (Lám nagyméltóságok feje és esze: *Tehát* ur, már csak 20 millió holdat tart számban, azt gondolván, hogy a 26 millió holdat tartásuk számon a pénzüzetek, hisz az az övéké.) S miképen szerezték meg azok? Talán a *kapitálisukon*? Dehogy! Egyszerű üzlettel, *üzleti nyereségen*. Hiszen az összes, mintegy 2000 magyarországi pénzüzetet alapítókéje se rug 240 millió forintra. Mi ez a föld fele értékéhez képest, mely legalább 2800 millió forint. És tetszik tudni, hogy ezek a pénzüzetek legalább is *megkészserezték az alaptőküket, rengeteg tartaléktőkét gyűjtötték, évenként busás osztalékokat fizettek s azonfölül megvették fél Magyarországot*, mely immár jobban az övék, mint a birtokosoké. Már most miért hoztam ezt elő? Azért, kegyelmes uraim, hogy ha csak annyit mondanának is önök a lapjukban, hogy egy erős pénzüzetet kell csinálni, azzal konvertáltatni a föld adósságát és így menteni meg a birtokot, vagyis *váltani ki a zálogból fél Magyarországot*. — ezt még érteném és azt mondanám, hogy valami mégis csak van az ujságjukban. De megírni azt anélkül, hogy egyetlen életrevaló eszme vagy gondolat volna benne és mégis azt mondani, hogy annak olvasása által *boldogabbá* lesz a nép, — ez, kegyelmes uraim! egy kissé *indokolhatlan merészség* és egy kissé igen nagyon komolyság és *meggondoltság* *hijával való beszéd*.

Tessék elhinni, hogy az a kegyelmességtek 14 pontja mind megvalósulhatna akár ma, még se volna a nép jelentékenyen megenyhítve, legfőlebb csak lelkiképp nyugodtabb és az állami anyakönyvezéssel járó terhektől szabad. Ez is valami ugyan, — azért sürgetjük mi ezt is már évek óta, — de csupán ez meg nem menthet bennünket a bukástól. Én elhiszem, hogy nagyméltóságaitok még megbirják az anyagi terheket és a megkönnyebbités szükségét nem érzik; azt is értem, ha a mostaninál nagyobb terheket viselni nem akarnak és ez ellen kézzel-lábbal kapálódznak; önök tehát csupán a szent vallásunkon ejtett sérelmet fájlalják. De nekünk, a népnek, kenyerünk sincs ám! Mert könnyű lehet azoknak, akiknek még a birkáik is *szinaranygyapjut**) *hordanak*, de nehéz a szegény népnek, mert még édes gyermekei is *cafatokban, rongyokban* járnak.

*) Talán megfelelőbb kifejezés lett volna ez: még a birkáik is *aranyat és gyapju-bundácskákat* hordanak. *Szerk.*

Lássák, kegyelmes urak, az édes Jézus, a kinek szentséges személyére lapjukban hivatkoznak, nem így tett *a néppel*. Ő is első sorban a lelki szükség kielégítésén fáradozott ugyan, mert az mindennél előbbre való; de mikor az *éhséget* is csillapítani kellett, nem hagyta el a népet, mint önök, hanem ezt a szükségletet is kielégítendőnek tartotta, mielőtt értesült róla tanítványai által.

Önök, kegyelmes uram, ellenkezőképp cselekedtek, aminek csak két oka lehet: vagy nem hiszik el, hogy a nép valóban éhez, vagy nem akarnak ezen szükséglettel számolni. Nos hát, *ha nem hiszik el* és talán éppen azért nem, hogy mi egyszerű tanítványok figyelmeztettük erre önöket és nem maga a szegény nép: úgy méltóztassanak tőle vagy bárkitől megtudakolni, csak Judás kollégánktól ne, mert ő mindjárt attól fél, hogy a nála levő zacskóból kell a kenyérré válót kiolvasni. Ha azonban *nem akarnak* neki kenyeret adni, akkor nyíltan meg kell ezt mondani, hogy legalább *elkészülhessen éhhalálára* a szegény nép, vagy még idejében másfelé fordulhasson kenyéréért. De *kenyér helyett ujságot adni*, kegyelmes uraim, azt is semmit se érőt s még hozzá *pénzért*, — ez annyi, mint semmit se tenni az éhség csillapítására és a nyomor megszüntetésére. Mert utóvégre ujságot más is tud adni a nyomorultaknak, még pedig olcsóbbat is, jobbat is mint kegyelmességetek.

Végezetül még két igazságot akarok itt kimondani, kegyelmes uraim. Egyik az, hogy a szegény nép nyomorának általános voltát és kétségbeejtő nagyságát immár mindenki elhiszi és elismeri az országban, legfőleg még nagyméltóságaitok nem; a másik meg az, hogy legfőleg kegyelmességeitek hihetik azt, hogy a „Néppárt” ujság olvasása elég a köznyomor megszüntetésére és a nép boldogítására. — de más senki nem hiszi széles e hazában.

A magyar nép, mint a statisztikai kimutatásból láthatjuk, teljesen *ki van fosztva*. Önök rá még *meg is alázták* őt, mikor Érsekújvárott említeni merte, hogy éhes; aztán egy hétre *elhagyták*, hogy ne is várjon önöktől törvényes segítséget, hanem menjen az uzsorásokhoz; végre most még *bolondítani akarják*.

Nos hát azokhoz fog járni még egy évig, hanem aztán majd választ magának törvényhozókat, akik meg fogják őt menteni az uzsorásoktól, a koldulástól és az éhhaláltól.

Meg, kegyelmes uraim, mert aki a népért jár közben és szól az Urhoz, azt az Ur, a fölséges Isten meg szokta hallgatni.

Dr. Bakonyi Elek.

POLITIKAI HIREK.

A 29 pont mellett.

A megyéknek most legnagyobb gondot ad a képviselőválasztások napjára szóló fuvardíjak megállapítása. Mi a *községenként való* szavazás hívei vagyunk s ezt az eszmét hirdetjük már évek óta, hogy mindenki otthon, saját községében szavazhasson le. Akkor aztán még a fuvardíjjal se lehetne vesztegetni. Nagy szívbeli gyönyörűséggel halljuk, hogy ennek a gondolatnak már a *megyék* között is van híve. *Hévesvármegye* a múlt hétfőn tartott közgyűlésén szintén a fuvardíjak megállapításával foglalkozott, mely alkalommal egyhangulag elhatározta, hogy a közgyűlés föl fog irni a képviselőházhoz, s kérni fogja a Házat, hogy a *községenként való* szavazást iktassa törvénybe. Hévesmegye most hasonló eljárásra hívja fel az ország összes törvényhatóságait. Tehát a mi eszménk, a mi gondolatunk terjed. Már a megyék is kezdik sürgetni, amit eddig csak mi sürgettünk. Ez bizonyára nagy elégtétel nekünk. Legyen hála érte a jó Istennek! — Midőn ez esetről repeső szívvel megemlékezünk, egyúttal bátrak vagyunk figyelmeztetni a törvényhatóságokat, hogy a *községenként való* szavazásnak csak akkor van ám értelme és értéke, ha a szavazás *titkos*. Nyílt szavazás esetén a *községenként való* szavazás még veszedelmesebb, mint a mostani rendszer, mert minden községbe fölemelkedett lelkű, igazságos elnököt nehéz volna találni s ha a helyi basácskákat tennék meg elnököknek, nyílt szavazás mellett ekkor lenne még csak a választás különféle lelketlen meghamisításnak kitéve!

Azért hát, a *községenként való* szavazást okvetlenül össze kell kötni a *titkos* szavazással. De ha a szavazás *titkos*, vesztegetni nem lehet, mert arról a megvesztegetett emberről nem tudja senki *se*, hogy hova szavazott?

Tehát ez esetben az *általános* szavazástól se volna oka félni a kormánynak. Ha a *községenként való* *titkos* szavazást behozzák, nincs ok arra, hogy az általános szavazati jogtól elzárkózzunk. Ime, mily szépen és mily erősen fűződnek össze az általunk hirdett eszmék, amelyek már kezdenek diadalutra indulni az országban, noha a 14 pontos urak előjük állanak is.

A függetlenségi párt és az általános választói jog.

Benyovszky Sándor gróf, a dunavecsei választókerület országgyűlési képviselője vasárnap tartotta beszámolóját Kis-Hartán. Ez alkalommal egyik választójának hozzáintézett kérdésére az általános választójogot illetően a következőleg nyilatkozott: A függetlenségi és 48-as párt híve az általános választási jognak, de a cenzust a magyar írás és olvasás tudásához köti. Ily értelemben behozatala érdekében a párt már legközelebb meg fogja kezdeni az akcióit.

No hát csak ágáljanak majd ezek a jó irástudó és farizeus urak az iskolázatlan munkás polgárok ellen. Kutyába se fogjuk őket venni. Mi tudjuk, hogy nyomorúságos viszonyaink között ezren és ezren kénytelenek apró gyermekeiket is a nehéz munkában törni, bár majd leszakad a szívük, hogy iskolába nem küldheik inkább őket. Mi azt a szeméten, hányódás közt fölnevelkedett, de becsületes munkás emberré lett árvát, aki gyermekkorában még csak nem is láthatta egy

iskola be
számár, h
vagyont e
nyugszunk
ezeknek is

Fur
mindenütt
ják a föld
az életkép
össze min
munkások,
mint jóték
Mindennütt
napra a k
rosában, k
kongressz
a munkásl
nyugdíjgy
benne van
hogy ime
amelyeket
érezkünk v
kiáltanók t

Alig
az arany
még e hó
tart ülést.

A s
című hetil
tán boldog
érte, hadd
ellen, azok
megérdeme
gekbe, me
nek, a nép
nek, még p
ánútással,
ki fog tűnn

Az e
című cikk
fogtam az
ket olvasta

„Roh
kis része
Néplap“ c
csüngött az
gósággal ig

„Ily v
ket az 189
csak ellenf
az örvende
évi létező c

iskola belsejét, legalább is tartjuk annyira, mint azt a számár, henye, csavargó irástudót, akinek iskoláztatására egy vagyont érő összeget költöttek az oktalan szülei. Nem is nyugszunk meg mindaddig, míg irástudatlansága dacára is ezeknek is tiszteletet és jogot nem szerzünk,

Megint a 29 pont.

Furfangos egy munka az a 29 pont. Mindenütt ott van, mindenütt jelentkezik, mindenütt fölemeli a fejét. Hiába akarják a földbe temetni, nem lehet. Másnap már kicsirázik, mint az életképes mag s nő gyorsan, nő erősen. Bárhol jönnek össze miniszterek, képviselők, tudósok, iparosok, földművesek, munkások, hogy bajaikról tanácskozzanak, a 29 pont ott van, mint jótékony szellem, mely a kuleslyukon is keresztül bujik. Mindenütt a 29 pont eszméit kényszerítik pengetni. Vasárnapra a kézműves mesteremberek gyűltek össze Erdély fővárosában, Kolozsváron, hogy bajaik orvosságát kutassák. A kongresszus vitatárgyait a szövekezősi ügy, a betegségleyezés, a munkásközvetítés, a rabipar, a tisztességtelen verseny, a nyugdíjügy képezték. Csupa olyan eszmék, amelyek mind benne vannak a 29 pontban! Önérettel mutathatunk erre is, hogy ime nézzétek, azok az eszmék uralkodnak a közéleten, amelyeket mi hirdetünk. Ez biztos jele annak, hogy helyes érzékünk van a bajok iránt és jó uton haladunk. Hogy ne kiáltanók tehát örömmel, hogy *éljen a 29 pont!*

A képviselőház szünetelése.

Alig tartott néhány ülést a képviselőház, már megint az arany szabadságot élvezi, mert Széll Kálmán indítványára még e hó 12-én elhatározta, hogy október 30-dikáig nem tart ülést.

A 29 pont történetéhez.

A sippal-dobbal jó előre hirdetett „Néppárt“ című hetilap az én kíváncsiságomat is fölkellette. Miután boldognak-boldogtalannak *ingyen* küldik meg, irtam érte, hadd lássam, miféle érvekkel harcolnak a 29 pont ellen, azok, akiket a nép választott meg s akik most megérdemelnék, hogy a nép be se eressze a községekbe, mert ahelyett, hogy a liberálisok ellen küzdenek, a nép ellen és a nép szent érdekei ellen küzdenek, még pedig nem is becsületes fegyverrel, hanem ámitással, hamissággal és tudatlansággal, amint majd ki fog tűnni.

Az első szám 4-ik oldalán „A 29 pont története“ című cikk tünt leginkább szeméimbe. Azonnal hozzá is fogtam az olvasásához. A többek között a következőket olvastam benne:

„Rohamosan terjedt a néppárt is és ebben nem kis része volt Lepsényi Miklós urnak, ki a „Magyar Néplap“ című heti ujságában szívós ragaszkodással csüngött azon a 14 pontos programmon és ritka buzgósággal igyekezett annak híveket toborozni.“

„Ily viszonyok és körülmények közt talált bennünket az 1896-iki országos képviselőválasztás és nemcsak ellenfeleinket, de még barátainkat is meglepte az az örvendetes esemény, hogy a néppárt alig másfél évi létezés után vagy 92 kerületben birt képviselője-

lölteket állítani, és hogy azok közül legalább 50 kerületben többségben állott a választási urnánál.“

Már most, ha magának Molnár János prelátus urnak szavai szerint első sorban a kis „Magyar Néplap“nak köszönheték az országgyűlési néppárt tagjai a párt bámulatos sikereit a képviselőválasztásoknál, akkor teljes lehetetlenség, hogy ők kíváncsiak ne lettek volna, hogy mit ír, hogyan is ír az a kis „Magyar Néplap“, melynek mandátumaikat köszönik.

Nos, a Magyar Néplap 1896-ik évi augusztus 14-én (93.) 97. számában, tehát közvetlenül a választások előtt, „Nem adózunk“ című cikkében ezt írta:

„De nemcsak a kismolnároknak kell teljes adómentességet biztosítani, hanem minden kisgazdának, kinek 10 hold földnél kevesebb birtoka van. Legyen egy birtokminimum, melyet úgy a hitelezők, mint az adóvégrehajtó zaklatásai ellen védelembe vesz az állam.“

1897. március 12-én megjelent 11. számában ismét ez cím alatt „Nem adózunk!“ ezt írta a Magyar Néplap:

„a) Kinek 30 hold vagy ennél kevesebb földbirtoka van, az se állami se földadót ne fizessen.“

Az országgyűlési néppárt tagjainak és a párt hivatalos napilapjának az „Alkotmányok“, mely 1896. január 1-jén, szerdán indult meg, soha semmiféle kifogásuk nem volt sem a 10 hold, sem a 30 hold adómentességének követelése ellen. Ha az országgyűlési néppárt tagjai egyetlen tiltakozó sort tudnak nekem az „Alkotmányból“ fölmutatni a 10 hold vagy a 30 hold adómentességének követelése ellen, úgy szívesen beküldök 100 koronát „Páduai Szent Antal Lapja“ szerkesztőségének, szegények kenyérére. Míg ha ilyen tiltakozó sort nem tudnak felmutatni, úgy az országgyűlési néppárt tagjai tartsák kötelességöknek az előbbi célra, vagy bármelyik budapesti katolikus egyesületnek 100 koronát adományozni. És ők ilyen tiltakozó sort, bizonyos vagyok benne mint ahogy élek és hogy valamikor meg kell halnom, nem mutathatnak föl, mert ilyen a lapjukban soha se jelent meg. S dacára annak, hogy soha egy árva szóval se történt tiltakozás se a 10 hold, se pedig a 30 hold adómentességének követelése ellen, az országgyűlési néppárt új hetilapjában (majdnem azt irtam: heti zuglapjában,) a „Néppárt“-ban egyszerre ezt írja Zichy Nándor gróf, pártvezér ur:

„Némelyek azt hiszik, hogy a népnek lehet akármit ígérni: sőt minél tetszetősebb, a mit ígérnek, annál inkább kap az után a nép és indul azok után, kik mézes madzagon akarják vezetni.“

„Igaz, hogy tanulatlan népeknél ez így is van; azért aztán azok, kik a mi népünket is ilyennek nézik, holmi huszonkilencz pontban olyan dolgokat is mernek ígérni, mint például *husz hold földnek* — a mi 1—2, néhol közel három fertály — adómentessége.“

Tehát teljes 3 éven át se a 10 hold, se a 30 hold adómentességének követelése nem volt a néppárt 14 pontos programja ellen, de a 20 hold adómentességének követelése most egyszerre ellene van

annak a 14 pontos programnak és *mézes madzag*? Mi következik már most ebből? Az, hogy Lepsényi Miklós ur akár 100 hold földnek adómentességét is ígérhette volna lapjában a népek és ez ellen sem lett volna a nagyságos, méltóságos és kegyelmes uraknak semmi kifogásuk, de mivel most a 20 hold adómentességét oly formában követeli, mely a pártra kötelezőbb súlylyal nehezedik, most azt mondják, hogy ez ninesen benne a 14 pontban! Tisztelt országgyűlési néppárti urak, pártvezér ur és pártelnök ur! Önök tehát mint urak, emez ősrégi példabeszédet követelik és újra bebizonyítják a népek annak igazságát, hogy: „Ígérni uras, megtartani paraszti!” Szegény szerkesztő uram! lássa miért nem követte a nagyságos és méltóságos uraknak derek példáját, ígérni a népek mindent, amit csak szemé-szája kíván, de kötelezően semmit se, hanem csak egy nagy általánosságban, mint a 14 pont, melybe nem 29 pontot, de akár 100 pontot is belemagyarázhat és tényleg bele is magyaráz a szegény nép a maga előnyére, de amelyeket a néppárt egymásután letagad. Nos, a nagy urak eme *talmudmoráljából* egy csipetnyit se kérünk.

Ugyanezen cikkben ezt is írja Molnár, prelátus ur:

„Végül, hogy senkit meg ne zavarjon Lepsényi ur bakafántoskodása s az a kis keveredés, melyet okozott, figyelmeztetjük önöket, hogy ime a porosz kereszténypárt, a híres, neves *centrumpárt* is átesett hasonló tűzpróbán, mert ott is akadtak egyesek, kik tőle különválva, „Bauernbund“ (Pór-szövetkezet) címeu egy új pártot alkottak. S mi lőn az eredmény? Az, hogy ennek ellenére győztesen került ki a centrum-párt az urnából, nyervén több, mint 100 képviselőt, a szakadár-párt pedig csak 4-et, írva és mondva négyet.”

„A Lepsényi-párt még annyit se fog kapni, mert elfogy az majd még a választások előtt, mint a kámför, vagy mint a homokra öntött víz. *Hamarabb lesz ténnek csikója*, mint Lepsényinek az országházban pártja, mert mihelyt kellőképp kioktattuk felőle a népet, az a 29 pont rögtön *magának marad, mint az özevegő ürge*.”

Ezek a sorok durva fogalom zavarról s a legvastagabb tudatlanságról tesznek bizonyosságot. Látom belőlük, hogy Molnár prelátus ur nagyon merészen, esodálatos bátorsággal beszél olyan dolgokról is, amik egészen ismeretlenek előtte. A nagyravágyó üres emberek szokása ez. Hisz uram, látom öntudatlan tévedéséből, hogy ön nem szokott németországi katolikus lapokat olvasni, mert a centrumpártnak elveiről és irányról dunsztja sincs. Ha ön prelátus s pártelnök ur és az országgyűlési néppárti képviselők a centrumot követnék, akkor egy szó kifogásuk sem lenne a 29 pont ellen. Ezt be is bizonyítom mindjárt a birodalmi centrumpárt tavalyi választási felhívásából, melyben a többek között ez olvasható:

„A centrumpárt mint politikai párt alapított az egyház jogainak megvédésére, politikai szabadságok védelmére és a német népek, kiváltképpen a német katolikusok gazdasági érdekeinek előmozdítására.

„Mi ragaszkodunk a német birodalom alkotmányához. Mi híven őrizzük a császár jogait, a szövetséghez fejedelmekét és az egyes országokét. Eppen oly tántoríthatlanul őrizzük a német nép jogait és annak képviselőit. Ezen jogok elleni támadások, különösen melyek a birodalomgyűlési, általános egyenlő, közvetlen és titkos választás ellen, vagy maga a birodalmi gyűlés ellen irányulnak, ami részünkről mindenkor, úgy mint eddig, a leghatározottabb ellenkezésre fognak találni.”

Az a híres, neves centrumpárt tehát erősen ragaszkodik az általános egyenlő, közvetlen és titkos szavazati joghoz! A prelátus ur pártja pedig megelégedve a keresztény testvériségről és egyenlőségről, az általános, egyenlő, közvetlen és titkos szavazati jogot nemcsak, hogy nem meri követelni, de ellensége annak s nem szégyel az ellen irni és az ellen küzdeni. Tisztelt képviselő urak, aki az általános szavazati jognak ellensége, az ellensége a népek is! Molnár János prelátus uram! önnek már meg volt egy párszor mondva, hogy ne ámita azt a szegény jó népet s ne akarja félrevezetni, mert az vérlázító, ha egy piros reverendás ur tesz ilyet. Hogy meri ön úgy mutatni be az ön vezetése alatt álló pártot, mintha az volna a híres, neves németországi centrumpárt követője? Hogy mer ön így vakítani? Persze talmud moráltól vezetette azt véli, hogy akik nem ismerik a dolgot, azokkal majd elhitetheti e hazugságot. Vigyázzon magára, mert megveri önt ez ámitásért az Isten! Hisz az ön pártjának nem a nép jogait és szabadságait védő katolikus centrumpárt az előképe, hanem a lutheránus porosz junkerek pártja, az ugynevezett *Ostelbiek*, a konzervatív „Scharfmacherek“ pártja, amelynek eszméi, elvei ellen imigyen tiltakozik ugyanazon választási felhívásban a centrumpárt:

„A harc a szociáldemokrácia vallásgyűlölete és agyrémei, az egyházellenes liberalizmus és azon konzervativizmus ellen, mely nem tud lemondani *egyoldalú érdekpolitikájáról* és céljául tüzi a nép szabadságainak és jogainak korlátozását, megköveteli a centrum létezését.”

Molnár János prelátus uram! a hazának és a magyar nemzetnek nincsen szüksége egy *habarék keresztény pártra*, mely a porosz junkereket veszi előképül, amilyenné az országgyűlési néppárti urak a néppártot akarják átídomítani, hanem igenis szükség van olyan bátor, jogvédő, népszerűtő pártra, aminő Németországban a centrumpárt, amelynek irányát Magyarországon nem önök követik ám prelátus uram, hanem a *Magyar Néplap*. Hogy milyen örvény felé viszik a hazát és a nemzetet azok, kik a néppártot szigorú népjogvédő irányától elterelni akarják, azt nem is lehet elmondani. De álljanak itt annak megvilágítására a berlini protestáns „Kreuzzeitung“ nemrég megjelent következő sorai:

„Gondolkozóba ejthet, hogy az összes pártok között a szociáldemokrata áradat ellen a centrum tudott legjobban ellenállni. Csak ha a katolikus nép egységes marad és a centrum zászlaja köré sorakozik, akkor lesz

lehetséges a minden oldalról ránk törő ellenségeket visszaverni és komolyan megkezdeni a szociális gazdasági föladatak megoldását. Borzalommal gondolunk arra, hogy mi lenne akkor, ha a kátholikus népben is kitörne az egyenetlenség! Mert ez a végnek kezdetét jelentené."

Liebknecht német birodalmi gyűlési szocialista képviselő pedig ezeket mondá a bajor szocialdemokratáknak a centrummal kötött egysége felett, berlini választói előtt:

"Ha minden ellenségünk a porban fetreng, majd akkor a katolicizmus, mint legnagyobb ellenségünk fog velünk szembeszállni. A protestantizmus nem veszélyes mert nincs benne erő."

Hát nem a szocialisták karjaiba özik a népet és a szocializmus győzelmét segítik elő azok, kik ellenzik a 29 pontot, vagyis azt, hogy a néppárt a németországi katolikus centumpártot kövesse? Ezen nagy veszély kikerülése és a katolikus ügy diadala érdekében azt ajánlom Molnár prelátus urnak, hogy küldje meg azt a „hirhedt“, de a népnek kedves 29 pontot a „hires neves keresztény centumpártnak“ német fordításban, s amelyeket aztán ez a párt a 29 pontból törölni fog, jól van, ejtsétek el, de a megmaradt pontok megvalósításáért küzdjenek a 14 pontu program hivi is teljes erejükből. Hisz mindenféle ügyekre nézve, még a háboruk elkerülésére is békebiróságokat vesznek igénybe, miért ne lehetne tehát a mi békebiróságunk a katolikus centumpárt, vagy ha az ellen aggodalmaik vannak, Ő szentsége, a pápa, a világbölc XIII Leó? Én és a 29 pont összes hivi nyugodtan nézünk egy a katolikus centumpárt, mint azon pápa ítélete elé, ki a *munkások jogai* elimerése érdekében kiadta világhírű *munkásenciklikáját*, de amelyről ugylátszik se az országgyűlési néppárt tagjai, se pedig hivatalos napilapjuk, az „*Alkotmány*“ nem akar tudomást venni.

Végre a 29 pont történetéhez is van néhány szavam, mert az országgyűlési néppárt által legjobban ellenezett pontját, (Zichy Nándor gróf ur szerint *mézes madzagot*), a XIX-dik pontot, éppen az én érveléseimre szerkesztette meg Lepsényi képviselő ur, ugy a mint van. S ez a következőleg történt.

Ugyanis én is szoktam a „*Magyar Néplap*“-ba irogatni. Tavaly nyáron is egy cikkel elkészülvén, melyet szerettem volna, ha még azon héten megjelenik, elmentem a „budapesti katolikus népkörbe“, minthogy oda Lepsényi képviselő ur is gyakrabban elszokott járni (Az összes néppárti képviselők közül csak ő maga. A többi képviselő urak minket kicsinyeknek tartanak magukhoz. Ebből is látszik: ki vonzódik jobban a néphez, Lepsényie, vagy Molnár ur?) Történetesen már ott is volt. Megmondtam neki kívánságomat, mire meghitt lakására és ott elolvasta a cikkemet. A cikk elolvasása után azon kérdést intézte hozzám Lepsényi képviselő ur, mit szölok én ahhoz, hogy ő a Magyar Néplapban eddig megjelent cikkekből programot állit össze, hadd lássa tisztán a nép: Miért küzd a Magyar Néplap?

Mert ő nem szeret zsákban macskát árulni. Ezzel odanyújtott nekem négy keskeny kutya-nyelvet (kutya-nyelvnek hívják azokat a keskeny hosszú papirlapokat, aminek a nyomdába kerülő cikkeket szokják írni.) a kész programmal. Amint elolvastam az egészet, ajánlottam a VIII. pont fölvételét, a XIV. pontnak kiegészítését ezzel: „ingyenes népoktatást és a néptanítók helyzetének javítását;“ végre ajánlottam a XIX. pontnak pedig ezen szavakkal való kiegészítését: „akként, hogy a földbirtokos 20 hold. a kisiparos és munkás pedig a 20 hold jövedelmének megfelelő keresete után ne fizessen semmi adót se.“ Lepsényi képviselő urat meggyőzték érveléseim és mindjárt ki is igazította ott előttem a programot úgy, amint én azt ajánlottam. A XXI. pontnál ajánlottam ezen szavaknak törlését: „és a kis üstökben való szeszfőzésnek“, — mert attól tartottam, hogy ez majd elősegíti az iszákosságot. De Lepsényi képviselő ur elosztatta aggályomat azzal, hogyha a többi pontok megvalósulnak, akkor a nép úgy se iszik pálinkát, mert a jómódu nép bort és sört szok inni, s aztán ha szükséges, lehet az iszákosság ellen szigoru törvényeket hozni. A XXIX. pontból ajánlottam ezen szavak kihagyását: „a zsidóság recepciója töröltessék el.“ mert szerintem, ha a 29 pont megvalósul, akkor a zsidóság söpredéke, mely nem becsületes munkából él és hazát nem ismer, önként ki fog vándorolni, a zsidók azon része pedig, kik becsületes munkából élnek, azok úgy se lesznek sokan. De hát Lepsényi képviselő ur nem fogadta el emez érveléseimet, hanem azt mondta: „Jól van az úgy amint van. Ebből nem veszek el egy betűt se.“ Hát én nem esodálok, ha Lepsényi képviselő ur a zsidóság recepciójának eltörlését követeli és ehhez erősen ragaszkodik, hisz eleget szenvedett és fog még szenvedni miattuk, amíg csak él.

Ez a 29 pont igaz története, nem az, amit a „*Néppárt*“ mesél róla, több gyanusitással, mint igazsággal.

Én a zsidóság recepciójának eltörlését ma se tartom szükségesnek, de azért tántorithatlan hivi vagyok a 29 pontnak, úgy amint van. Amiben megerősit az is, hogy *Mócsy Antal* országgyűlési néppárti képviselő ur a „*Néppárt*“ 2-ik számában az *általános, közvetlen és titkos választói jog* behozatalát *elveti*, bebizonyítván ezzel, hogy Molnár prelátus urnak pártja csak a *cimében* néppárt, de tényleg a népnek *ellensége*, ellensége pedig különösen a katolikus népnek, minthogy az adócenzusra fektetett *szavazati jog aránylag a katolikusokat sújtja* legjobban.

Éljen a 29 pont!!

Éljen a katolikus néppárt!

Istennel igazságért, szabadságért és jogért!!!

Schödl Gyula,

a budapesti katolikus népkör tagja.

A 14 pontu urak.

Tudtam, hogy Mócsyknál valami hibának kell lenni, valami meghibbanásnak kellett bekövetkezni, mert máskülönben nem beszélne az iránának az ő ösdi, uriságukban össze-vissza a nép érdeke ellen mindenféle badárságokat.

Ej de fura! Mócsynak nem kell az adóleengedés, noha a népek kell! Ezt még a kormány is belátja, csak Mócsy ur és az ő fegyvertársai nem látják. Mócsy urnak nem kell általános szavazati jog, noha a népek kell. Mócsy urnak nem kell a kétévi katonáskodás, noha a nép ezt is kívánja. Ellenben Mócsy urnak és társainak kell a szegény miniszterek és szegény főispánok részére a busás nyugdíj, mert ez meg a szegény adozó népek nem kell. — Lassan a testtel Mócsy bácsi, ne oly rohamosan. Hiszen ön még, ugyhiszem, nincs benne a kormánypartban. És máris tullicitalja a kormányt?

Hát ide lyukadt ki az ön ellenzéki sége, akarom mondani néppártisága, hogy kormánypartibb magánál a kormány-nál is? Vagy talán ön is az ellenzékéről támogatja a kormányt, mint azok a bizonyos henziskedő szélbali urak?

Lám Mócsy ur, önt megtette kegyelmes vezére a néppárt Deák Ferenczének, (de furcsa ismerete lehet ennek a kegyelmes urnak Deák Ferenczről, tehát önnök tudnia kellene, mint Deák Ferencz utódjának, hogy Deák Ferencz idejében se minisztereknek, se főispánoknak nyugdíjuk nem volt, mert Deák Ferencz úgy gondolkodott, hogy alkotmányos országban oly gyakori a miniszterek és főispánok változása, hogy ha azokat mind nyugdíjakkal látnánk el, hát maholnap az országban nem volnának mások, mint nyugdíjas miniszterek és főispánok és az ezek nyugdíját kiizzadó parasztok és munkások.

Mócsy urnak talán azért kellene a főispáni nyugdíjak, hogy kapjunk főispánokat, mert azok liferálják a képviselőket, ő pedig ugylátszik, a jövőben a főispánok által akarja magát képviselőnek beliferáltatni, nem pedig a nép által megválasztatni. Ezt is csak jó tudni a népek. Gondolkodására, észjárására nézve ugylis kormánypartú, még pedig az udvari pecsovics fajtaból: jobban fog tehát festeni, ha a nép érdekei ellen a kormánypartból fog irogatni, nem az ő állítólagos néppártjukból. A rokon érzelmek hogy találkoznak! Eszterházy gróf ur Bánfiyt akarja, Mócsy ur pedig a főispánokat akarja megmenteni! Persze ők már nem emlékeznek se a nyitrai, se a stomfai, se a jászberényi választásokra. Ők nem hallottak soha se Szalavszky, se Almásy-féle főispánokról: ezért könnyű nekik.

Ugyan ne mőkázzon velünk Mócsy ur. Hát még mindig szunyokál ön, hogy nem tud velünk haladni és lépést tartani? Vagy ez már önöknél, maradni néppárti urak, így szokás?

De iszen, ha önök maradiak így haladnak, rák módjára, még a csiga is elhagyja önöket. Mi mindig és mindenben a nép terhén akarunk könnyíteni, azon nép terhén, mely már most is csak adósságból él.

Mi a főispánok nyugdíjának eltörlését a multra nézve kívánjuk, mert a jövőre nézve kívánjuk magának a főispáni állásnak az eltörlését is, amire azóta egyáltalán nincsen szükség, amióta Tisza Kálmán megszüntette ezen állás méltóságát és a főispánokat egyszerű tisztviselőkké, közönséges kertesvezéreké degradálta.

Olyan főispánokra, akiknek más dolga nem akad, mint választáskor közönséges falusi kortes módjára kilincselni és a megyét teljesen elerkölesteleníteni, amint ezt sok, de igen sok helyen cselekedtek, olyan főispánra nincs szüksége az országnak. A megyei közigazgatásnak a terhe ugylis az alispánok vállain nyugszik, ők teletöltsék mindenért, ők legyenek ezentúl a megye fejei, a megye első tisztviselői, akitől, ha hivatásukat jól betöltik, még a nyugdíjat se fogjuk sajnálni, mert reájuk fog illeni mindazon érv, ami a tisztviselő nyugdíja mellett fölhozható. Különösen azon legfőbb érv, hogy csakis akkor kapunk jó, képzett közigazgatási tisztviselőket, ha azoknak biztos életpályát adunk, melyre családot is alapíthatnak.

De ezek aztán nem 3 év után kapnak ám majd nyugdíjat, mint a miniszterek, hanem 20, 30, 40 évi szolgálat után, még pedig fizetésükhöz mért mérsékelt nyugdíjat. Ezt aztán a nép se fogja ellenezni, ha látja azt, hogy az a hi-

vatalnok egész életén át ő érte dolgozott s fából vashidakat nem csinált, a községeket meg nem nyomoritotta, meg nem sarcolta.

A miniszteri és főispáni nyugdíjakat Tisza Kálmán hozta be akkor, mikor a Deák-pártot lecsöpöztette s magát a miniszteri székbe becsempészte. Már akkor arra számított, hogy pár évi minisztersége után kap annyi nyugdíjat, amivel évi összes adóját a föld népével fizeteti ki. S ugylis történt, mert évi adója 8 ezer forint s évi nyugdíja ugyanannyi. Ezt a csunya dolgot találja Mócsy uram helyesnek, rendben levőnek?

Hát a szegény embert, az elaggott, munkaképtelen munkást mikor fogjuk nyugdíjazni. Mócsy ur? Ugy-e akkor, ha már az urak mind nyugdíjazva lesznek? Pedig ezek a szegény, elaggott, munkás emberek is megérdemelnének ám valami segélyt öreg napjaikra. Lám, mi éjjel-nappal azon törjük a fejünket, hogy mi módon lehetne ezen az agyonsanyargatott, agyonkormányzott népen segíteni, mely népért 30 éven át nem tettek semmit, hanem mindig csak az urak érdekeit mozditották elő a sok hivattal, mert minálunk nem a hivatalnak szereztek embert, hanem megfordítva, az embereknek csináltak hivatalt még a vakoknak is, akár volt rá szükség, akár nem. És ennek daczára a 14 pontu uri párt váltig azt hajlja, hogy minden ugylis van jól, ahogy van. Hiszen akkor önökre volt legkevesebb szükség.

Hát nem látják önök, hogy törvénykönyvünk 30 év után még máig sincs. Pedig rengeteg pénzt költöttek el már rá s a bírák maig is sok esetben kénytelenek hasból itélni; adótörvényeink az egész világon a legrosszabbak s a kereseti adókat azok a híres adókövető-bizottságok szintén hasból kénytelenek megállapítani.

Talán elég ha önök képviselők lehetnek? A nép ne nyugtalanodjék, érje be azzal, hogy vannak néppárti képviselők is? Molnár prelátus ur elnöklete alatt megtartott értekezleten kijelenték és határozattá emelték, hogy arról, hogy néppárti képviselők is vannak, a népek minden kívánsága teljesedésbe ment, máris semmi kívánni valója többé nem lehet, mert különben feje lába közé rakatják. S ezen határozatot nyomban ki is hirdették. Akik pedig ezen határozatnak nem engedelmessékednek, azok vagy kötözni való bolondok vagy népámitók. Deiszen a kopogóját az ilyen néppárti képviselősködéseknek, vagy mennek az urak előre, vagy ha ezt tenni nem akarják, félre az utból! mert írva vagyon, hogy minden fa mely jó gyümölcsöt nem terem, kivágatják és a tűzre dobatják.

A nép meguntta már a képviselő urak örökös huzakodását; most tetteket vár, mert mit használ az a sok szó és beszéd ott, a hol a tett hallgat?

Tiszta bort poharába a népek! A lóréből már elég volt. Ne ámítsuk a népet azzal, hogy érdekeit képviseljük, mikor a 14 pontu urak az ellenkezőjét cselekszik.

Még engemet is félre vezettek azzal, hogy a 14 pontu urak oly sok 29 pontu kérvényt terjesztettek be. En ist azt hittem, hogy ezt ők is elvből, meggyőződésből, a nép iránti szeretetből tették és most sül ki, hogy dehogyl; ellenkezőleg; nekik eszük ágában sincs a nép bajaival törődni. Hoztán meg az is eszükbe juthatott, hogy mit szól majd hozzá Bécs, különösen az udvari körök?

Ugy-e te nép, te arra velem együtt nem is gondoltál, hogy ily hamarosan udvarképesek legyünk és a néppárt politikáját a bécsi udvari tanácsosok irányítsák? Ez lehet jó és hasznos politika a mindig Bécsbe kacsingató kegyelmes és a püspökséggel álmodozó prelátus uraknak, de ebből a politikából mi nem kérünk.

Ezt a politikát egyék meg azok, akik ezt kifőzték. Ez a politika nem nemzeti, nem magyar. Nekünk pedig magyar nemzeti politika kell.

Lám a kormány a sok kérvény által szorongatva sorba elő veszi a 29 pontban felsoroltakat, munkaközvetítést, kuriai bíráskodást, adókönyvitést a pótdadó törlésével és egyebeket. A 14 pontu urak meg váltig azt hajtogatják, hogy nekik azért se kell a 29 pont.

No ha nekik nem kell a 29 pont, nekünk meg nem kellene ők, akik örökké a legsötétebb Afrikában bandukolnak, Mócsy ur legelő, az ő közigazgatási politikájával. A Zulu-káffereknek talán beadhatja, de nálunk nagyon elkésett vele, legalább is egy 50 évvel.

Dr. Bakonyi Elek.

A kisbirtokos hitel állapota.*)

Ha a magyar gazda valóban farkasbőr bundában járhatna, kényelmes lakásban élhetne és napilapok között, pipázgatva tölthetné idejét, mint az a lap képviseli, mely a nagyurakat szolgálja és amelynél nem kisebb személy az előfizető-fogdosó mint Zichy Nándor gr. ur ő nagyméltósága: akkor magam is azt mondanám, hogy mesebeszéd az, amint a magyar gazda nyomorúságos hitelviszonyairól hallani.

Sajnos azonban: a magyar gazda nem olyan ur, amilyennek ők mutatják a kormány előtt, hanem igenis eladósodott koldus, akinek immár *hitelre sincs*.

Mindenki tudja — önökön kívül, t. kegyelmes urak, — hogy a *nagyobb bankok és földhitelintézetek* a kiscgazdák hitelképességét még a valónál is kevesebbre becsülik, sőt egyszerűen figyelmen kívül hagyják és *csupán a nagybirtokossal* lépnek üzleti összeköttetésbe. A kiscgazdák már eddig is a vidéki takarékpénztárakra voltak utalva, melyek azonban *olcsó törlesztéses kölcsönt* nem szoktak nekik adni és a kölcsönök után a kezelési költségekkel együtt 10—12 percentet szedtek.

Én azt hiszem, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között 10—12 százalékos kölcsönrel nem lehet sikeresen gazdálkodni, bár az éhhaláltól egy időre az ilyen kölcsön is megment. csak legyen. Ma azonban már az ilyen méreg-drága kölcsön megszerzése is egyre nehezebbé válik, meri a birtok tul van terhelve, a törlesztés lehetetlen és az adósság csak szaporodik, minek folytán már a vidéki takarékpénztárak is beszüntetik a hitelt. Igen, mert a hitelkereső magyar gazda nem farkasbőr bundában, hanem rongyokban jelenik meg előttük, koldusnak pedig nem hitelt szoktak nyújtani, hanem alamizsnát, azt se mindenütt.

Igen, kegyelmes uraim! A legtöbb vidéken a kiscgazda és a mezőgazdasági munkás már ma is kizárólag az uszorásokra van utalva, eljutott tehát a szó szoros értelmében vett rabszolgá-állapotha.

Hogy ez nem nagyítás, a kormány is belátta, mert egy kiküldött miniszteri biztosa tett róla jelentést, aki az északkeleti megyék állapotát vizsgálva meg, ezeket írja tapasztalata után azon megyék kisbirtokosainak hitelviszonyairól:

„A határszéli vármegyékben — ugymond — az állam és társadalom szerepét a Galiciából kiszorult, uszorára és egyéb szípolozó munkára hajlandó kalmárhad (nem meri mondani, hogy kaftános zsidóság) vette át . . . kezükben tartják a szegény földmivelő nép mindennapi életét, egész évi keresetét és jövőjét. A földmivelő itt *egész mindenségevel a szó teljes értelmében a kereskedő osztály* (t. i. az uszorás-zsidóság) *kénye-kedvétől függ. A legkisebb kamat e vidéken, ha a hitelkerő rendes viszonyok között él: tíz forint után egy évre 3 forint az az 30 százalék. Mihelyt azonban a hitelkerő megszorul; 10 forint után kamat minden héten 1 forint, vagyis 520 százalék és ez az általános. Helyenkint azonban ennél még sokkal nagyobb, sőt kétszerte ily magas kamatot is lehet találni. Így például Latorján és környékén 10 forint után hetenkint 2 forint kamat jár, vagyis egy évre 1440%! S ehhez hasonló viszonyok találhatók más vidéken is.*“

Ime ezeket mondja a miniszteri biztos.

*) Feleletül Bakonyi mai vezércikkének egy zárjel közé tett megjegyzésére.

Szerk.

A nyomorult földmivelő tehát 100 forint kölcsön után egyévre 1040 forint kamatot volna kénytelen fizetni, ha ugyan kaphatna 100 forint hitelt. De csak 10 forintot kaphat és attól fizet egy évre 104 forint kamatot.

Látod, kedves Bakonyi barátom: ilyen hitelt *étrez* a szegény kisbirtokos gazda. Nem én mondom pedig ezt, noha te nekem is elhinnéd, mert magad is ismered a nép nyomorát, hanem Egan Ede miniszteri biztos mondja a kormányhoz intézett betérjesztésében.

A nagyméltóságu uraknak nem merném ezt elmondani, mert könnyen összeszamaraznának érte és szögyelném (?) magamat.

—th.

Nem rágalmazó ön, Molnár János ur?

Méltóságos uram! Ön a „Néppárt“ ujság 4. számában ezeket írja: a „Magyar Néplapnak a néppárti eszmék pénzt szereztek“.

Méltóságod vagy tudja azt, hogy ez tényleg így van, vagy tudja azt, hogy csupán gyanusít.

Méltóságos uram! A gyanusítás nem erény, sőt az ön diszes főpapi öltönyének *megbecsülni* Önt tehát vagy ezt tette, vagy nem gyanusított, hanem igazat mondott. Akkor azonban mi annak az igazságnak sújtó büntetését el akarjuk fogadni. Miért is ezennel fölhívjuk Önt a nyilvánosság előtt: *mondja meg becsületére, kitől és mennyit kaplunk mi azért, hogy a néppártot megcsináljuk és a néppárti eszméket terjesztjük*, hadd tudja meg az egész világ és hadd tudjuk meg mi is: *mennyi pénzt szereztek a néppárti eszmék a Magyar Néplapnak?*

Méltóságos Uram! Ön bizonyos levelet is úgy emlegetett előbb említett lapja második számában, mintha annak közzététele által nem tudom én miféle szörnyü veszedelem, talán megsemmisülés fenyegetne bennünket.

„Mi is meg bírnók tölteni lapunkat olyan levelekkel — így írta méltóságod — melyek melegen üdvözlük a „Néppárt“—ot és keményen elítélik Lepsényi urékat. De mi ezt nem tesszük mindaddig, míg reá nem leszünk kényszerítve. Aztán is *csak egyetlen egy levelet közölnénk, de olyat, amely fölér ezer mással. Kívánják ezt Lepsényi urék? . . .*“

Méltóságos uram! E fölszólítás elolvasása után Németh Gellért rögtön levelet irt méltóságodnak, hogy: *„igenis akarjuk az illető levél közzétételét.* És méltóságod még se tette meg. Fölhívjuk tehát, hogy ezt is haladéktalanul tegye meg.

Budapest, 1899. okt. 17.

Németh Gellért, Lepsényi Miklós.

A választó közönséghez.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű választó közönséget, hogy *politikai tanoncok oktatása* céljából belügyminiszteri — remélhető — engedéllyel iskolát nyitottam. A nagyérdemű választó közönség föladhathatja élénk nagykoru orsz. képviselőit is, ha látja, hogy azok éretlenek még arra a szolgálatra, amelyet vállaltak. Jó, de szigorú bánásmód biztosítottatik! Az első évfolyam már megnyílt, az oktatás e héten kezdetét vette: a nagyérdemű választó közönség tehát csak saját és alkalmazottja érdekeit szolgálja, ha a beiratást nem halogatja.

Tisztelettel:
— th.

HIREK.

A t. pályázókhoz.

Legutóbbi számunk hírei között egy pályázatra való főhívást is közöltünk, amelyre vonatkozólag többen mintákat küldöttek be hozzánk az ő közmondás-gyűjteményükből, kérve, hogy azokat mi juttassuk el az illetékes helyre, miután egész bizonyossággal nem tudtuk megmondani és csak sejtettük, hogy Molnár János *néppárt*-ur, irodafőnök, országgyűlési képviselő, a pályázati hirdetés közlétevéje. Azonban, ha már így történt, az se éppen baj. Lapunkat az illető bizonyára olvassa s így is tudomást szerezhet a mintaküldemények megérkezéséről s bizonyára jelentkezni fog azok átvételére. A pályázók megnyugtatására itt közöljük a jeligéiket. Már a jeligék megválasztásából is látjuk, hogy önkéntes köznapi minőség fölött rendelkeznek.

A hozzánk beérkezett mutatóanyagok jeligéi ime a következők:

Molnár gondja az örlés.
Amit a Jancsi meg nem tanult, a János se tudja azt.
Ha vak vezeti a világtalant, mindketten árokba buknak.
Inter vaccas bos est Abbas
Si tacuisses — philosophus mansisses.
Hallgatni arany.
Többet észszel, mint erővel.
Ne szólj nyelvem, nem fáj fejem.
Püspöknek tudós ember való (sz. Pál.)
Gazdájáért az ebet is megbecsülik.
A számár okosra ostobára egyformán *id*-t kiált.
Kevés annak a súlya, ami könnyen emelkedik fölfelé.
Ló is volt már tanácsos Rómában.
A számár jégre megy táncolni, mikor jól megy dolga.
Lám megmondtam Angyal Bandi...*)
Veled is csak a világ sűrűbb
Vakares akar kitenni a kenyéren.
Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

*) Valószínűleg önnök van legjobb gyűjteménye, mert azok talán nem is közmondások. Szerk.

A jövődő magyar király házassága. Tudvalevő dolog, hogy elsőszülöttségi jogon most *Ferenc Ferdinánd* magyar királyi herceg a trónörökös. A főherceget már sokszor házasította a hír, végre azonban, úgy látszik ő maga is meg fog házasodni. A felesége egy cseh főurnak, *Chotek* Bohuszláv grófnak a leánya lesz, aki most 31 éves és udvarhölgy *Frigyes* királyi herceg nejenél Pozsonyban. Ha valóban létrejön ez a házasság, a belőle származó gyermekek már nem számíthatnak se a magyar, se az osztrák trónra, bárha az atyjuk uralkodó lesz is, mert az anyjuk nem lesz főhercegnő.

Stefania, a király menyje férjhez megy.

Már régóta emlegették a lapok, hogy a királyi családban lakodalom készülődik, de mi nem akartuk a hirt közzétenni. És szerencsénkre is mert különben *Molnár* ur jól értesült *drága* napilapja minket is otromba pletykázóknak nevezett volna, mint azokat a lapokat, melyek a hirt terjesztették. Most azonban már nem kell ettől tartanunk, bátran közölhetjük hát, hogy a trónörökös özvegye legközelebb férjhez megy. Jegyese egy magyar főúr, *Lónyay* Elemér gr. aki, mivel *református*, legközelebb fog visszatérni a kath. egyh. kebelébe. Az esküvő napja november 13 ára van kitűzve.

A hercegprimás madarai. A hercegprimás nagyon szereti a madarakat s budavári, de különösen esztergomi palotájában mindig egész sereg madár röpköd, amelyeknek szelidítésével, idomításával szívesen foglalkozik szabad óráiban. Gyönyörűséggel elvesződik egy-egy vad kanári vagy más énekes madár megszelidítésével s már olyan tökéletességre vitte a madárszelidítést és idomítást, hogy a legfélénekbe madarakat is magához tudja szoktatni. Megérti a madár a beszédét s egyetlen szavára hozzárepül. Lakosztályaiában a primás csak egy kanári madarat tart, a mely szabadon röpköd a fényes termekben. De ez a kanári madár azután becézett kedveltje. Már főapát korában volt a primásnak egy igen kedves kanári madara s mikor Pannonhalmáról Esztergomba költözött, magával hozta. Maga vitte a kalitkát a palotába s oda nem adta volna senkinek sem. Ez a madár két évvel ezelőtt elpusztult. Mikor a hercegprimás ismerősei megtudták, hogy kedves kanári madara kimult, százszámra küldték neki a legszebb példányokat. Az egyházfejedelem alig győzte visszautasítani a sok ajándékot. Egy pompás kis madarat azonban megtartott, ezt rövid idő alatt megszelidítette s most ez uralkodik a hercegprimás szobáiban.

Hősök emléke. Kegyeletes, hazafias ünnepet rendezett Nemes-Viss községnak és környékének lakossága folyó hó 12-én. Ekkor leplezték ugyanis le a nemes-visi temetőben azon szabadsághősök emlékoszlopát, akik 1848-ban *Devics* János honvédtüzérrel együtt a vissi útközetben hősi halált haltak. Az ünnepség gyászmisével kezdődött, melyet szintén egy volt 48-as szabadsághős, *Réffy* Endre egyházaskövés plebános mutatott be. A szép emlékoszlop közadakozásból készült s a késő unokáknak is hirdetni fogja, hogy: dulce et decorum pro patria mori, — édes és dicsőséges halni a hazáért.

Barbár sisak a Dunában. Az eskü-téri hid alapjának ásása közben számos rendkívül érdekes régiség került napvilágra a Duna fenekéről. A talált tárgyak közt van sok ó-kori és középkori hadiszer, hajító-

A választó közönséghez.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű választó közönséget, hogy *politikai tanoncok oktatása* céljából belügyminiszteri — remélhető — engedéllyel iskolát nyitottam. A nagyérdemű választó közönség föladhathatja elénk nagykoru orsz. képviselőit is, ha látja, hogy azok éretlenek még arra a szolgálatra, amelyet vállaltak. Jó, de szigorú bánásmód biztosítottatik! Az első evfolyam már megnyílt, az oktatás e héten kezdetét vette: a nagyérdemű választó közönség tehát csak saját és alkalmazottja érdekeit szolgálja, ha a beiratást nem halogatja.

Tisztelettel:
— th.

HIREK.

A t. pályázókhoz.

Legutóbbi számunk hirei között egy pályázatra való főhívást is közöltünk, amelyre vonatkozólag többen mintákat küldöttek be hozzánk az ő közmondás-gyűjteményükből, kérve, hogy azokat mi juttassuk el az illetékes helyre, miután egész bizonyossággal nem tudtuk megmondani és csak sejtettük, hogy Molnár János *néppárt*-ur, irodafőnök, országgyűlési képviselő, a pályázati hirdetés közzétevője. Azonban, ha már így történt, az se éppen baj. Lapunkat az illető bizonyára olvassa s így is tudomást szerezhet a mintaküldemények megérkezéséről s bizonyára jelentkezni fog azok átvételére. A pályázók megnyugtatóására itt közöljük a jeligeiket. Már a jeligék megválasztásából is látjuk, hogy ők mindnyájan megértették a hirdető fél szándékát s meglehetősen köznapi minőség fölött rendelkeznek.

A hozzánk beérkezett mutatványcsomagok jeligéi ime a következők:

Molnár gondja az örlés.

Amit a Jancsi meg nem tanult, a János se tudja azt.

Ha vak vezet a világtalant, mindketten árokba buknak.

Inter vaccas bos est Abbas

Si tacuisses — philosophus mansisses.

Hallgatni arany.

Többet észszél, mint erővel.

Ne szólj nyelvem, nem fáj fejem.

Püspöknek tudós ember való (sz. Pál.)

Gazdájáért az ebet is megbecsülik.

A számár okosra ostobára egyformán *ü-t* kiált.

Kevés annak a súlya, ami könnyen emelkedik fölfelé.

Ló is volt már tanácsos Rómában.

A számár jégre megy táncolni, mikor jól megy dolga.

Lám megmondtam Angyal Bandi...*)

Veled is csak a világ sűrűbb

Vakarcs akar kitenni a kenyéren.

Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

*) Valószínűleg önnek van legjobb gyűjteménye, mert azok talán nem is közmondások. Szerk.

A jövődő magyar király házassága. Tudvalevő dolog, hogy elsőszülöttségi jogon most *Ferenc Ferdinánd* magyar királyi herceg a trónörökös. A főherceget már sokszor házasította a hir, végre azonban, úgy látszik ő maga is meg fog házasodni. A felesége egy cseh főurnak, *Chotek* Bohuszliáv grófnak a leánya lesz, aki most 31 éves és udvarhölgy *Frigyes* királyi herceg neje nál Pozsonyban. Ha valóban létrejön ez a házasság, a belőle származó gyermekek már nem számíthatnak se a magyar, se az osztrák trónra, bárha az atyjuk uralkodó lesz is, mert az anyjuk nem lesz főhercegnő.

Stefania, a király menyé férjhez megy.

Már régóta emlegették a lapok, hogy a királyi családban lakodalom készülődik, de mi nem akartuk a hirt közzétenni. És szerencsénkre is mert különben *Molnár* ur jól értesült *drága* napilapja minket is otromba pletykázóknak nevezett volna, mint azokat a lapokat, melyek a hirt terjesztették. Most azonban már nem kell ettől tartanunk, bátran közölhetjük hát, hogy a trónörökös özvegye legközelebb férjhez megy. Jegyese egy magyar főúr, *Lónyay* Elemér gr. aki, mivel *református*, legközelebb fog visszatérni a kath. egyh. kebelébe. Az esküvő napja november 13 ára van kitűzve.

A hercegprimás madarai. A hercegprimás nagyon szereti a madarakat s budavári, de különösen esztergomi palotájában mindig egész sereg madár röpköd, amelyeknek szelidítésével, idomításával szívesen foglalkozik szabad óráiban. Gyönyörűséggel elvesződik egy-egy vad kanári vagy más énekes madár megszelidítésével s már olyan tökéletességre vitte a madárszelidítést és idomítást, hogy a legfélénekbb madarakat is magához tudja szoktatni. Megérti a madár a beszédét s egyetlen szavára hozzárepül. Lakosztályaiban a primás csak egy kanári madarat tart, a mely szabadon röpköd a fényes termekben. De ez a kanári madár azután becézett kedveltje. Már főapát korában volt a primásnak egy igen kedves kanári madara s mikor Pannónhalmáról Esztergomba költözött, magával hozta. Maga vitte a kalitkát a palotába s oda nem adta volna senkisek sem. Ez a madár két évvel ezelőtt elpusztult. Mikor a hercegprimás ismerősei megtudták, hogy kedves kanári madara kimult, százzszámra küldték neki a legszebb példányokat. Az egyházfejedelem alig győzte visszautasítani a sok ajándékot. Egy pompás kis madarat azonban megtartott, ezt rövid idő alatt megszelidítette s most ez uralkodik a hercegprimás szobáiban.

Hősök emléke. Kegyeletes, hazafias ünnepet rendezett Nemes-Viss községnek és környékének lakossága folyó hó 12-én. Ekkor leplezték ugyanis le a nemes-visi temetőben azon szabadsághősök emlékoszlopát, akik 1848-ban *Devics* János honvédtüzérrel együtt a vissi ütközetben hősi halált haltak. Az ünnepség gyászmisével kezdődött, melyet szintén egy volt 48-as szabadsághős, *Réffy* Endre egyházasfalui plebános mutatott be. A szép emlékoszlop közadakozásból készült s a késő unokáknak is hirdetni fogja, hogy: dulce et decorum pro patria mori, — édes és dicsőséges halni a hazáért.

Barbár sisak a Dunában. Az eskü-téri hid alapjának ásása közben számos rendkívül érdekes régiség került napvilágra a Duna fenekéről. A talált tárgyak közt van sok ó-kori és középkori hadiszer, hajító-

...sága. Tud-
ost *Ferenc*
örökös. A
végre azon-
zasodni. A
grófnak a
gy *Frigyes*
ban létrejön
k már nem
ónra, bárha
k nem lesz

ez megy.
ályi család-
rtuk a hirt
ben *Molnár*
omba plety-
okát, melyek
a kell ettől
trónörökös
egy magyar
tus, legköze-
Az esküvő

rimás nagyon
n esztergomi
amelyeknek
szabad órái-
nári vagy más
tökéletességre
legfélénekbb
i a madár a
osztályaiban a
szabadon rö-
r azután be-
rimásnak egy
máról Eszter-
e a kalitkát a
Ez a madár
más ismerősei
, számszámra
fejedelem alig
mpás kis ma-
megszelidítette
a.
mnepet rende-
kossága folyó
s-visi temető-
48-ban *Devics*
a hősi halált
melyet szintén
ázásfalui ple-
akozásból ké-
gy: dulce et
ségees halmi a

skü-téri hid
érdekes régi-
A talált tár-
liszer, hajító-

gépre való kőbomba, láncoz ágyugolyó, puska, kard. A legértékesebb azonban az a *sisak*, amely még júliusban került elő a Duna iszapjából. Eleinte nem igen tartották valami nagy értékűnek, de a nemzeti Múzeumban a gondos vizsgálat kiderítette, hogy a sisak nagyon régi: a Krisztus utáni második vagy harmadik századból származik. Aranyozott ezüstlemezekkel van bevonva és sok szép drágakő díszíti. A sisak *római* munka, bár a drágakő díszítés nem római ízlésű. Ebből azt következtetik, hogy a sisakot egy nagyobb rangú *barbár* katona készítette római mesteremberrel.

Kelta aranyérmek Sopronmegyében. A sopronmegyei *Nádasd* községben ásás közben tizenkét darab barbár kelta aranyérmét találtak. A korukat kétezzer esztendőre becsülik a hozzáértő emberek s aranyértékük tizenkét forint. Eddig különösen Csehországban találtak ilyen érmekeket, míg nálunk igen ritkák voltak. A nádasdi kelta aranyérmekből öt darabot a *Nemzeti Múzeum*, négy darabot pedig *Sopron* városa vett meg.

A nagyobb nyugdíjazások. Az állami igazgatás egyes ágazataiban a múlt év folyamán ezek a nagyobb nyugdíjazási esetek merültek föl: Nyugdíjba lépett: az állami számvérvészknél *Gajzágó Salamonné* 2500 fttal. A közigazgatási bíróságnál *Ludvígh János* másodelnök 8000 fttal. A miniszterelnökségnél *Egervári Frigyes* számtanácsos 2400 fttal. A Felső személye körüli minisztériumnál *Jósika Sámuel* báró miniszter 4000 fttal. *Apor Gáborné* báróné 4380 fttal. A horvát-szlavon minisztériumnál *Josipovich Imre* miniszter 4000 fttal. A belügyminisztériumnál *Justh Kálmán* főispán 1680, *Raaperger Lipót* levéltári főigazgató 1600 és *Szentkereszthy György* báró főispán szintén 1600 fttal. A pénzügyminisztériumnál *Pap Áron* bányakapitány 2500, *Svaitzer Sándor* bányatanácsos 1800, *Vecseghy József* pénzügyi főtanácsos 2400, *Winkler Rezső* főbányatanácsos 3000 forinttal. A kereskedelmi minisztériumnál *Donhoffer Ede* o.-tanácsos 2500, *Kégly Sándor* o.-tanácsos 2000, *Nagy György* műszaki tanácsos 2000, *Sebes Pál* posta-főigazgató 2200, *Szabóky Alajos* m. tanácsos 5000, *Vörös László* államtitkár 4440 fttal. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumnál *Heller Ágost* főreáliskolai tanár 2300, *Kerekgyártó Árpád* egyetemi tanár 4500, *Mauritz Rezső* főigazgató 2700, *Triif Gábor* tanítóképzőintézet tanár 2100 fttal. Az igazságügyi minisztériumnál *Fényes Miklós* kuriai bíró 3680, *Georgievics Sándor* járásbíró 2300, *Gyalokay Lajos* törvényszéki elnök 2506, *Haurich József* táblabíró 2640, *Janitssek József* kuriai bíró 4000, *Jánosi Gyula* táblabíró 2220, *Majovszky Vilmos* törvényszéki elnök 4000, *Puky Gyula* táblai elnök 4920 fttal. A honvédelmi minisztériumnál *Tibolth Lajos* min. tanácsos 3000, *Lajtos Géza* alezredes 2047, *Pachner Szilárd* ezredes 2775, *Petrovics Vazul* vezérőrnagy 4200, *Schraml Emil* altábornagy 5197 és *Virányi Géza* ezredes 2025 fttal. Tehát csupán 37 egyén kap évi 114 ezer forint nyugdíjat.

Meglopott aranybánya. A *vresztai* aranybányát meglopták. A bánya művezetőségének irodájába szállítják a nyers aranyat, a melyet vasszekrénybe helyeznek. A betörők kilesték az alkalmat, a mikor éppen nagyobb mennyiségű aranyat találtak a bányában. Behatoltak az irodába az ablakon át s elemelték a har-

madfelmazsa súlyú vasszekrényt. Másnap a szőlőhegyek között megtalálták a szekrényt, de arany már nem volt benne. A betörők tiz darab 2—3 kilogrammos nyersaranyat loptak így el. Az arany értéke több ezer forint.

Statisztikai kimutatás. *Vaséc* Antal kőművesmester Kisbéren társai nevében is kijelenti, hogy nekik nem kell a Néppárt ujság. *Boros Ignác* főlemívesnck ingyen se kell a Molnár lapja. *Fedorecsko* Gyula iparossegéd a hozzá ingyen beszórt Néppárt ujságot is kisöpri. *Tóth Péter* bagyi köztitéz, földbirtokos, *Barger Sándor* kerékgyártó, *Kiss István* urad, megbízott, *Menghárt György* földműves, *Kiss Ágoston* földműves, *Nevezánszky* István urad, eseléd és még többen, még azázan és még ezereken meg vannak elégedve a „Magyar Néplap”-pal. Ezekkel szemben — tudtunkkal — *Molnár János* címzetes főpap, püspökségi javadalom hűv. varományosának nem kell a Magyar Néplap, ellenben *gusztusa* szerint való a Néppárt ujság. Az eddigi kimutatásból is az tűnik ki tehát, hogy a Néppárt ujságot a nagy urak és a fölfelé kapaszkodók kedvelik, a Magyar Néplapot pedig a kisiparosok, a földművelők, a eselédék, a kisbirtokosok, szóval az agyonterhelt osztálybeli nép pártfogolja. A jelen kimutatással akár le is zárhatnók a statisztika vezetését, de reméljük, hogy majd a nyáját igazán szerető lelkipásztor urak is meg fognak szólalni s őket is felemlíthetjük. Esetleg pedig, ha volnának — amit nem hiszünk — köztük olyanok, akik csak béresek, de nem pásztorok, azok fognak jelentkezni és csoportosulni, természetesen a Néppárt mellett, mert az ilyenek, — ha vannak — oda valók.

Kimutatás. E hecses lap augusztus hó 15-iki számában Jézus nevében közzé tett kérelmünk folytán, a koloni r. k. templom építésére, a következő nemes szívű lelkek adakoztak: *Bedeos Mihályné* Érsekújvár 50 kr., *Nagy Ferencz* gyűjtése Sár-Keresztúrról: *Tuba János* 3 frt., *Nagy Ferencz* 3 frt., *Herpszt A.* 2 frt., *Csatápi* 50 kr., *Herpszt Ferencz* 50 kr., *Viktor Ferencz* 50 kr., *Bodriné* 1 frt 50 kr., *Grafia István* 1 frt., *Szabó Mária* 50 kr., *Szimler András* 50 kr., *Jenczki Flóris* 50 kr., *Hir Gáspár* 50 kr., *Stadler Borbála* 50 kr. és többen 10 frt 50 kr. *Pemp Antal* plebános gyűjtése Felső-Bányáról: *Czigler György* 50 kr., *Bölönyi Agnes* 50 kr. — Az ur Jézus legyen bőséges jutalmuk!

Kolon, 1899. okt. 8-án u. p. Nyitra-Ghymes.

▲ koloni r. k. plebánia hivatal.

FEKETE KÁROLY ur lapunk utolsó oldalán megjelent hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

KELETI J kötszerész ur hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

HITBUZGALMI ROVAT.

Október 21—27.

Október 21.

1. **Sz Orsolya** és 11 ezer társa. Szüzek, vértanuk. Orsolya brit keresztény király leánya. A szomszéd pogány angol fejedelem nőül kérte Orsolyát fia, a trónörökös számára. Orsolya azon föltétel mellett volt hajlandó az angol fejedelem kérését teljesíteni, ha a brit és az angol országból melléje 10 erényes szüzet adnak

és mindegyikük mellé még 1000-et—1000-et. Az így összegyűlt tizenegyezer szűz számára szereljenek fel hajókat s ök e hajókon 3 éven át a tengeren hajózhassanak. Kivánsága teljesedett Orsolya a melléje adott szüzeket, a pogányokat a keresztények segítségével megtéríté s velök a szent szüzességet megkedvelteté. Mindegyikük egyedül az Ur Jézus jegyese kívánt maradni. A harmadik év vége felé a hajókat a vihar a Rajna folyóba telerítte. Bázelig jutottak. Onnan gyalog Rómába zárandokoltak. Rómából visszatérve hajóikon Bázeltől a tengernek tartottak, de Kölnnél vad pogányok őket hajóikról kiszállani kényszerítették és mivel kivánságuknak ellenszegültek, mindnyájukat lemészárolták, az V. század közepe táján. Bresciai Angela 1537-ben sz. Orsolya nevével viselő apáca-rendet alapított, amely leányok nevelésével foglalkozzék. Ezek az Orsolya apácák vagy Ursuliták. V. Pál pápa e rendet megerősíté.

2. Sz. Hilárión apát. Palesztinában Tabata községben, pogány szülőktől eredt. Antiokiában tanult és ott kereszténynyé is lett. 15 éves korában felkereste sz. Antal remetét és 2 hónapig nála időzött. Azután a szülőitől reá maradt örökség felét testvérenek adta, másik felét pedig a szegények között kiosztotta és Egyiptomban pusztába vonult. Szigoruan élt. Szűk kunyhóban lakott s böjtölt, imádkozott, az ördög kísértéseit legyőzte. Többen hozzácsatlakoztak. Hogy az emberek szemei elől elrejtözve élhessen, helyét többször változtatta. Majd Egyiptomban, majd Palesztinában, majd Sziciliában, majd Dalmáciában, majd Cyprus szigetén tartózkodott. Meghalt 80 éves korában 371-ben.

Október 22.

1. Sz. Pulcheria szűz, császárné. Arkád császár és Eudoxia leánya, a IV. század végén született. Atyja halála után, 16 éves korában, öcsese, Theodór mellé kormánytársul választották. Theodór midőn később meg-nősült, neje, Eudokia ösztönzésére Pulcheriát eltávolítá magától s Krizáf nevű ravasz embert vette maga mellé tanácsosul. A kormányzás ekkor szerencsétlenné vált. Theodór Pulcheriánt visszahívta. Theodór halála után 450-ben Pulcheria lett a császárné. Ekkor Marciánnal, bölcs, vallásos, idősebb férfivel házasságra lépett, de csak oly feltétel mellett, hogy szüzességét e házasságban is sértetlenül megőrizze. Pulcheria nagyon is tisztelte a bold. Szűz Máriát. Tiszteletét Nesztor eretnekségével szemben teljes erejével terjeszté. A betegeket, szegényeket anyai szeretettel ápolta. Meghalt 453-ban.

2. Sz. Márk püspök vértanu. Jeruzsálemben Antonin császár idejében szenvedett vértanuságot.

3. Mária Szalome, Jeruzsálemben. Egyike azon jámbor asszonyoknak, akik az Ur Jézust kísérték, keresztthalálánál jelen voltak s teste bebalzsamozhatása végett sirját felkeresték.

Október 23.

1. Sz. Szervand és Germán vértanuk. Spanyolországban, Kadix közelében, Dioklecián római császár uralkodása alatt, keresztény hitük miatt Viator helytartó őket elfogatta, megverette, börtönbe záratta, éhséggel, szomjúsággal, hosszú uton való meghurcolással kínoztatta, végre lefejeztette.

2. Sz. Tivadar, áldozó pap. Szíriai Antiokiában, a hitehagyott Julián császár idejében kintpadra vonták, oldalait fáklyákkal égették, sok egyéb kegyetlen kínzás után karddal kivégezték, a IV. században.

3. Sz. Ignác püspök. Konstantinápolyban, Bardasz császárt mivel feleségét elűzte, megfeddette. Emiatt a császár őt méltatlanságokkal illette és száműzte, a római pápa, Miklós azonban püspöki székébe visszahelyezte.

Október 24.

1. Sz. Ráfael főangyal. A szentírásban Tóbiás történetében olvasunk róla. Az ifju Tóbiást, midőn az Gábel nevű rokonához Ráges-be indult, elkísérte. Ekbatána városban megsegíté, hogy nőül vehette Raguel leányát, Sárát, ki már hét férfinak volt eljegyezve, de mind a hetet az első éjszakán az ördög megölte. Ráfael megszerezte Gábeltől az öreg Tóbiás által régebben neki kölcsönzött pénzt. Visszatért Tóbiással az apai házba és az utközben a Tigris folyóban fogott hal epéjével megkenette a megvakult öreg Tóbiás szemeit, mire az ismét látott. Ekkor felfödözte kiletét és eltűnt.

2. Sz. Bódog, afrikai püspök és társai, Andact és Január áldozópapok, Fortunát és Szeptim lectorok, vértanuk Dioklecián idejében Magdellian helytartó bilincsekbe verten hosszabbidőn át tömlőcében fogva tartotta, végre, hogy a szent könyveket tőlük meg nem kaphatta: lefejeztette.

3. Sz. Aretás és 340 társa, vértanuk. Arábiában, Nagran városban, Jusztin császár alatt szenvedtek vértanuságot. Velök együtt egy keresztény nő is máglyára ítéltetett. Ennek 5 éves fia Krisztust hirdette és anyja után önként a tűzbe ugrott.

Október 25.

1. Sz. Krizsán és Dária, házások, vértanuk. Krizsán Polemius római pogány tanácsos fia. Krizsán felnőtt korában lett keresztény. Atyja emiatt őt, hogy a keresztény hitől elszakítsa, előbb büzös helyre zárta, azután kényelembe helyezte és szemtelen nőket külföött elcsábítására, végre bálvány Minerva papnőjével, Dáriával, összeházasítá, de Krizsán hitében meg nem tántorodott, tisztaságát is sértetlenül megőrizte, pogány nejét megtéríté és vele szűzi tisztaságban élt. Sokakat megnyert a keresztény hitnek. Mindkettőjüket elfogták és különféle kínzás után végre Róma városán kívül élve gödörbe vetették és kövekkel eltemették 284-ben, Numerián császár idejében.

2. I. Sz. Bonifác pápa. 418—422-ig kormányozta az egyházat. Az egyház jogait erélylyel védte.

3. Sz. Krispin és Krispinián testvérek, vértanuk. Cipészek voltak. Előkelő, nemes vérből eredtek. Rómából Franciaországba mentek, ott sokakat megtérítettek. Dioklecián császár idejében életüket vértanu halállal fejezték be.

Október 26.

1. Sz. Demeter helytartó, vértanu. Thesszalonikában előkelő szülőktől származott. Kiváló szellemi tulajdonságai miatt Maximián császár Görögország kormányzójává tette. Mint helytartó sokakat megnyert az evangéliumnak, azonban ügyes bánásmódjával a császárnak is nagy szolgálatot tett. A császár a kereszténység iránt való vad dühében Demetert börtönbe záratta, azután pedig a börtönben lánczsával átöfötte. Demetert házában mint védőszentet tiszteljük.

2. Sz. Evariszt pápa, vértanu Görög eredetű. Mint ifju Rómába ment tanulni. Kijűnt mind a tudományokban, mind pedig a keresztény erényekben. 101-ben pápává választott. Rómát több kerületre osztotta s mindegyik kerületnek áldozópapot rendelt. Elrendelte a házasságoknak nyilvános és áldozó pap előtt való megkötését. Vértanui halállal mult ki 109-ben. Sz. Péter apostol mellé temettetett.

Október 27.

1. Sz. Vince, Szabina és Krisztéta testvérek, vértanuk. Fiatal korban nyerték el a vértanui koronát.

Spanyolországban, Evora városban laktak. Maximián császár idejében Dácián bíró Vincét elfogatta. Vincét börtönbe zárták, de onnan kiszabadult és nőtestvéreivel, Szabinával és Krisztiával együtt Avilába távozott. Avilában Dácián mindhármukat elfogatta, kintpadra vonatta, végre fejüket kövekkel szétzúzatta, a III. században.

2. Sz. Frumenc püspök. Mint ifju, Edéz testvérel együtt Indiába, Szerecsenországba került, a király udvarába. Itt felneveltek és a királynak az ország kormányzásában segítettek. A király halála után a királyfiak felnőttségéig még az országban maradtak, azután pedig Edéz visszatér hazájába, Tirusba. Frumenc pedig Alexandriába ment és ott Sz. Athanáz patriarkától hittérítőt kért Szerecsenország számára. Sz. Athanáz Frumencet püspökké szentelte és őt bízta meg a hittérítéssel, a IV. században. Nagy buzgósággal térített. A királyi hercegek is keresztényekké lettek. Frumencet Szerecsenország apostolául tiszteljük.

3. Sz. Kapitolina és szolgálója, sz. Erótisz, vértanuk. Kappadóciában, Dioklecián császár uralkodása alatt ontották véreket Krisztusért.

Október 28.

1. Sz. Simon és Judás, apostolok. Az Ur Jézus-hoz csatlakoztak. A Szentlélek eljövetele után Simon Egyiptomban, Judás Mezopotániában, térített 30 év múlva Perzsországban találkoztak és mindketten ott apostolkodtak, a királyt is megértették. A megátalkodott pogányok megrohanták őket, elfogták, Simont ketté fűrészelték, Judást lefejezték, 64-ben. A király Babilonba vitette ereikéiket és ott eltemettette. Testeik később Rómába kerültek és sz. Péter templomában helyezték el. Judástól a Szentírásban levelünk is van. E Judás nem az iskarioti áruló, hanem akimás néven Tádénak neveztetik.

2. Sz. Cirilla szűz, vértanu, sz. Triszonia leánya. Rómában, Kolos fejedelem idejében vértanusággal szentvedett.

3. Sz. Anasztázia szűz, vértanu. Rómában, Valerián császár uralkodása alatt, bilincsekbe verték, arcul csapdosták, égették, körmeit kiszaggatták, fogait kitérdelték, kezeit, lábait levagdalták, végre lefejezték.

4. Sz. Cirill, vértanu. Rómában, mivel sz. Anasztázianak kínzása közben vizet adott, kivégezték.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. J. (Almádi.) Közzétesszük ingyen: — **L. I.** (Hódmezővásárhely.) Irjon neki, jó érthetően. — **E. J.** (Tállya.) Nagyoa sajnáljuk, de a borára vevőt nem tudunk ajánlani. Egvébiránt kiírjuk itt is, hogy önnök 20 hordó eladó hegyaljai bora van s hordóját (136—140 liter) 58—60 forintért, 6000 db. zöldoltvány ezret pedig 80 forintjával kész volna odaadni. Talán valaki, aki ilyen finom bort akar venni, így lesz rá figyelme. — **M. V.** (Nak.) Az első kiadás elfogyott s a második csak a napokban jön meg. Mihelyt megérkezik, azonnal küldeni fogjuk. — **M. Gy.** (Petőházagvár.) Míg az újszülött csecsemő megkeresztelve nincs, addig a keresztnévét már csak abból az okból se köteles az anyakönyvvezetőnek bejelenteni, mert a kis honpolgárnak keresztnéve még nincs és csak keresztelés után lesz. Mert ha a szülő jelentene is be egy nevet keresztnév gyanánt (p. o. Pilátust, Heródest stb.) még nem bizonyos, hogy az is lesz a gyermek keresztnéve, sőt bizonyos, hogy éppen az nem

lesz, mert a pap nem azt fogja neki adni a keresztségen. — Ilyen egyszerű dologban maga a józan ész is eligazít. Csodáljuk, hogy az illető anyakönyvvezető ur mindjárt azt is meg nem követeli a szülőktől: mondják meg neki, mikor fog a csecsemő férjhez menni vagy megházasodni, esetleg meghalni. — **F. F.** (Győr.) Ön soha se volt a M. N. előfizetője, hanem potyára olvassa valakinek a lapját. A politikai élelátása azonban olyan, hogy ahhoz fogható csak Molnár János ur pártjában található. Ajánljuk önnök, lépjen ön be azokhoz, akiknek legfontosabb politikai eseményük az volt eddig, hogy a néppártból kiléptek, mert ott érvényesülhet még, pláne, ha a helyesírást egy kissé elsajátítja. — **N. L.** (Csorna.) M. János az ország színe előtt mutatta ki, hogy egy 50 holdas gazdának 69 forint a jövedelme. Tessék vele most azt kimutatni, hogy egy családnak miképpen lehet a 69 forintból megélni? Aztán mi készséggel fogjuk az ön kívánságát teljesíteni és a 20 hold adómentességét többé nem követeljük. De az általános szavazati jogot még akkor is sürgetni fogjuk, mert nekünk revízió kell, azt pedig csak így érhetjük el. — Megbocsásson, de ön sz. Pál apostolt nem értette meg. Ő nem azt mondta, hogy aki adót nem fizet, az ne is egyék, hanem azt, hogy aki nem dolgozik. Már pedig a szegény ember is dolgozik, sőt (fogyasztási) adókat is fizet. Ön elég magas tekintélyre hivatkozott, ugyan, de még hasonlíthatatlanabb nagyobb tekintély szavait idézhetjük. Ugyanis az édes Üdvözítő azt mondta, hogy „aki köztetek nagyobb, olyan legyen mint a kisebb”, vagyis egyenlő jogu. — **B. M.** (Süttör.) A keresztnévről a törvény nem emlékezik. Csak azt mondja, hogy a születést be kell jelenteni. De ha a keresztelés később van, a keresztnévet nem lehet bediktálni, mert a keresztségen kap a kisedet nevet; sok helyen a pap határozza meg a gyermek nevét, úgy hogy bejelentéskor még a szülők se tudják bizonyosan, hogy mi lesz a gyermek neve. Nem történhet-e meg az is, hogy a jegyző leírja a keresztnévet, de a gyermek a keresztségen más nevet kap? Milyen zavarok lesznek ebből! — **V. M.** (Csany.) Szívesen jelezzük, de oly gyakran nem lehet, mint egy napilap teheti, mert nekünk hetenkint csak egy szám áll rendelkezésünkre. — **J. J.** (Somlyóvásárhely.) A pályázat csak tréfa volt. Konzervatív párt a nagy urak pártja, kik csak konzerválni azaz fontartani akarják a régi alkotásokat, de az új alkotásoktól fáznak. Latifundium nagybirtok. A tízezer katasztrális holdon felül levő birtokokat értik latifundium alatt.

Budapesti piac.

Buza. Tiszavidéki 8-25—8-63 frt. Pestvidéki 8-25 frt. Fejérmegyei 8-35 frt. Pestmegyei 8-25 frt. Bácskai 8-22 frt. Erdélyi 8-25 frt.

Rozs. 6-52—6-57 frt.

Árpa. 5-85—6 frt.

Liszt.

0	1	2	3	4	5	6	7
14-30	13-70	13-10	12-50	12-10	11-80	11-10	9-80
	7½	8		finom		goromba	
	7-90	6-20	Korpa	4-20		4-30	

Széna, szalma, takarmány. Jobb széna 2-40—2-90 frt. Muhar 3-10. Alomszalma 1-30. Zsuppszalma 1-70. Szecska 2-10, száz kilónként.

Báromfi. Élő csirke rántani való 65—75 kr, sütni való 70—1-10 frt. Tynk 90—1-30 frt. Kaesa hizott 2-20—2-60 frt, sovány 1-60—1-70 frt. Lud hizott 4-60—5-20 frt, sovány 3—3-20 frt.

Tojás. Friss I. rendű 100 darab 3-30—3-40.

A szerkesztésért felelős: **Németh Gellért.**

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szabalmazott Osztálysorsjáték (V sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket fölülvizsgálták, azok a fölarusítóknak elárusítás véget kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve

Ötödik sorsjáték.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona. Huzás: 1899. nov. 16. és 17.		Második osztály Betét 20 korona. Huzás: 1899. decz. 13. és 14.		Harmadik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1900. január 9. 10. 11.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás: 1900. márczius 14-től április 10-ig	
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona
1	60000	1	70000	1	80000	1	60000
1	20000	1	25000	1	30000	1	30000
1	10000	1	10000	1	20000	1	20000
1	5000	1	5000	1	15000	1	15000
3	2000	3	3000	3	10000	3	30000
5	1000	5	2000	5	5000	5	25000
8	500	8	1000	8	2000	8	15000
30	300	20	500	10	1000	10	10000
50	100	60	300	70	500	70	35000
2900	40	3900	80	4900	130	637000	
3000 ny. Kor.	240000	4000 ny. Kor.	4770000	5000 ny. Kor.	898000		

Negyedik osztály Betét 40 korona. Huzás: 1900. január 31. és február 1.		Ötödik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1900. február 21. és 22.	
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona
1	90000	1	100000
1	30000	1	30000
1	20000	1	20000
1	15000	1	15000
3	10000	3	10000
5	5000	5	5000
8	2000	8	2000
10	1000	10	1000
70	500	70	500
3900	170	3900	100
4000 ny. Kor.	934000	4000 ny. Kor.	1081000

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben	
Korona	Nyeresemény
1.000.000	(Egy millió.)
1 jut.	600000
1 kor.	400000
1 nyer.	200000
1 á.	100000
1 "	80000
1 "	60000
1 "	40000
2 "	30000
3 "	20000
20 "	10000
50 "	5000
400 "	2000
720 "	1000
1000 "	500
27300 "	200
30.000 nyer. és jut.	Kor 9.550.000

Az I. osztály huzása 1899. évi november 16. és 17-én lesz. A huzások a Magy. kir. állami ellenőrző hatóság és királyi közeező jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.
Budapest, 1899. évi október hó 15-én

Magy. kir. Szabalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága
Lónyay. Hazay.

Specialista sérvkötőkben.

Kitüntetett Brüsszel 1898-ban aranyérem és díszokmányral.
Keleti-féle cs. és kir. szabad sérvkötő

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb esen nemben; nem esszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az oldalsó szervekben egy mint a betegápoláshoz szükséges eszközökbe.

Ára: egyoldali 6 frt., kétoldali 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: ujjlábak, mákezek, műteges fűzők, egyenesartók, jász- és nyújtópek, gummi körsér, harisnyák stb. dus raktár mindenféle fecskendőkhöz egy mint a betegápoláshoz szükséges eszközökbe.

Megrendeléseket pontosan eszközöl

KELETI J.

készítész és orvosi-sebészeti műszerész

BUDAPESTEN,

Fűzőket és sérvkötőket műhely:

IV. kerület, Ko onaherczeg-utca 17. szám.

Gyár: Kőstély-utca 15.

Magy kései milleniumi Aranyérem díjaz. sz. borítékban

Stuflesser Ferdinand

szobrász és oltáreépítő

Szent-Urich-Gröden (Tirol).

Ajánlja szentszobrait fából finom olajfestéssel

Magassága 100 120 40 150 160 170 180 cm.

Ára: 30.- 50.- 68.- 78.- 84.- 100.- 115.- frt.

Aranysegélyezett szobrok kis Jézussal %-al drágábbak.
Arjegyzzék oltárokról és szent keresztuti stációkról ingyen és bérmentve.

Kitüntetések 1894. O szentsége XIII. Leo pápa által, 1898. Turin, 1898. aranyéremmel London és 1893. Columbus-érem Chicagóban.

Legutóbb az angyalföldi Carmeliták templomában készült hét oltár szobrokkal és a szöszek.

Hirdetmény.

Kremmer Mátó Horvátország Ossekova község 94. h sz. a. összes vagyona, mely áll 20 katasztrális hold föld hozzátartozó erdő és legelő joggal, mely csaknem ugyanoly területet tesz ki, 2800 frtért eladó. A venni szándékozók forduljanak fent címzetthez.

Hirdetéseket lapunk

számára kizárólag

„Magyar Néplap“ ki-

adóhivatala fogad el.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra,

a valódi becsérték harmad negyed részéig 20-60 évi törlesztésre Birtokos földmondhat, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás helyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költéség

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoklv másolat

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet

Budapest, VI., vaczi-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből hatóságok és a legtekélyesebb földbirtokosok által okmányszeregleg ajánlva van s fennállása óta (1890) 50.000.000 frtnyi kölcsönöket szavazott meg.

Az ezredé kiállításán nő izlés Az 1894. évi o primá

CSUE

rapi szabó 1877. óta kész pallium m

IV. ker. B

Czegemet törekvésem o lömet jutány meretes kiszol

Gazdái

a legmelege b terjedt páratlan

Disz

mely a sertések dését meggátolja nemcsak a különféle teákat. hanem a ben előmozdítja szönet és hálányi nálati utasítással magnak 50 kr., e 10 csomagos

Szent István

Ugyancsak itt k izom kereszt s n valóan jönak biz

mely gyógybalzs teljes egészségét nak. Rendszeres mindennemű bán edzi s így termé testnek fiatalos r ára használati u

R

Kivána

**Az ezredéves országos kiállításon
kiállítási éremmel kitüntetve kitű-
nő ízlésért és jeles munkáért.**
Az 1894. évi orsz. kiállításon a bíboros herceg-
primás rend lését állította ki.

CSUHA ANDRÁS

papi szabó, reverenda és címáda készítő.

1877. óta készít papi és polgári ruhákat, birtám,
pallium mucotumokat és címádat stb.

IV. ker. Borz-utca 5. a sz. I. em. 4.

Czégemet a t. papság figyelmébe ajánlom,
törekvésem oda lesz irányulva, hogy m. rend-
lőimet jutányos árak mellett pontos és lelki-
meretes kiszolgálás által teljesen kielégítem,

tisztelettel
CSUHA ANDRÁS
papi szabó

STOWASSER J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
tökéletesen javított és szabadal-
mazott tárogató feltalálója

Budapest. II., Lánchíd-u. 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6 füttől feljebb.

Gordonkák 8, 10, 12, füttől feljebb.

Trombiták 12, 15, 18, 20 füttig.

Czimbalmok 35 füttől 300 forintig.

Tárogató ősi magyar hangszer 20
füttől 60 füttig.

Harmonikák 2, 3, 5, 6, 8. füttől feljebb.

Községi dob két verővel 9 ftt 50 kr.

Finom hegedű

vonóval és lakirozott fatokkal

8 forint.

Képes árjegyzék ingyen és bér-
mentve megküldetik.

Megrendelésnél kéretik a lapra hivatkozni.

Gazdáink szives figyelmébe

a legmelege ben ajánljuk az egész világon el-
terjedt páratlanul jó hatásának bizonyult gyógyszer

Disznóvész ellen,

mely a sertéseknek fellépő vérszót annak tovább terje-
dését meggátolja: Kitűnő vegyi összetételénél fogva
nemcsak a különféle betegségektől óvja meg a ser-
teket, hanem azoknak hizását a legnagyobb mérték-
ben előmozdítja: — mit számos ezrekre menő kö-
szönet és hála nyilvánításokeléggé igazolnak. Ara hasz-
nálati utasítással együtt egy eredeti nagy félkötés cso-
magnak 50 kr., egy kilós nagyobb csomagnak 90 kr.
— 1° csomagos rendeléseknél bérmentve küldi a

Szent István Gyó y-ze tár, Somogy-Szill.

Ugyancsak itt kapható a köszvény, rheuma, csúsz,
izom kereszt s mindennemű csontbántalmaknál ki-
válóan jönnek bizonyult

Köszvény-Balsam,

mely gyógybalsam már igen sokaknak adta vissza
teljes egészségét — mit eredeti okmányok igazol-
nak. Rendszeres használatánál kiűzi a csontnak
mindennemű bántalmait, a szervezetet feltűnően
edzi s így természetes tulajdonsága az, hogy a
testnek fiatalos rugékonyságot ad. Egy eredeti üveg
ára használati utasítással 70. Egy nagyobb eredeti
üveg ára 1 ftt 25 kr.

Dupla villany-delejes kereszt vagy csillag.

R. B. sz 86.967. gyógyít
és felvidít jótállás mel-
lett! köszvény, rheuma,
aszthma, álmatlanság,
fülzugás, ischias, nehéz
hallás, idegesség, ét-
vágytalanság, sápkór,
fogfájás, migrén, sziv-
dobogás, tehetetlenség,
fejfájás, epilepsia, eskór

valamint minden ideg baj
ban. Még 20 éves betegek
is teljesen meggyógyultak vel-
gyógyítva! Azon beteg, a ki az én
készülekeimtől legfeljebb 45
nap alatt meg nem gyógyul,
a pénzt azonnal vissza kapja.
A hol már semmit sem hasz-
nált, ott kérem az én keszu-
lekemet megkísérteni.

A kis készülék 2 ftt, csak gyermekeknek és nagyon érzékeny nőknél alkalmazandó. A nagy
készülék 3 ftt, régebbi, de legfeljebb 20 évig tartó betegségeknek alkalmazandó. Utánvétel vagy
előleges fizetés mellett küldi szét a központi elárúsító hely a bel- és külföld részére.

MÜLLER ALBERT Budapest, V., Kálmán-u. 19 P.

Főraktár: Garay G.-nél Budapest, V., Lipót-körut 21 a Petróvics N. droguistánál, Buda-
pest, IV., Bécsiutca 2. szám.

Tyukszem és szemölcsben szenvedőknek

egy mindenhol található növényt, mely évek óta kitűnő sikerrel használt
gyógyfünek bizonyult, a mennyiben pár napi alkalmazás után tőle a tyuk-
szem örökre kivesz, ajánl, s használati utasítást díjmentesen küld

DEÁK FERENC Budapest, Práter-utca 44. sz.

(Válaszra 15. kros bélyeg melléklendő.)

RÉTAY és BENEDEK

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára

oltár és szószék-építészet, templom-
diszitó és aranyozó vállalat

Budapest IV. kerület, Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és föltisztelendő Császka György kalocsai érsek, a budapesti és a kézdívsárhegyi
oltáregylet szállítól.

Ajánják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlo-
kat, tűzoltó-, iskolai és temetkezeseyleti, iparos alegyleti lobogókat, szentségtartókat,
kelyheket, áldoztató kelyheket, kereszteteket, füstó öket, oltárlámpákat, csillárokat, szob-
rokat, nagy választékban! Elfogadják stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-
trónok, Krisztus-sirok és szószékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését. Egyházi
keltnek, csipkék, falfeszületek, bucsujáró feszületek nagy választékban kaphatók rakárunkon.

Kivánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket és alkalmas mintákat

Huzás november 16. 17.

M. kir.

Osztály-

Huzás november 16. 17.

szab.

sorsjáték.

I. CZ.

Mindaddig, míg a földön ember él, gondolatai oda lesznek irányítva, hogy magát s hozzátartozóit a lehető legjobb körülmények között tartsa fenn s bármily elvekkel bírjon is a vagyonszerzés módját illetően, — különös ritka esetben van megelégedve azon keresettel, — melyhez hivatásszerű foglalkozása révén juthat. — Ezen általános elismert ténynek okát nem nehéz kitalálni, mert mindenki tudja, hogy az „élet” manapság mindig nagyobb s nagyobb követelményeket támaszt az egyesekkel szemben.

Sokan a könnyebb megélhetés utáni vágytól eltelve a börzén kísérlék meg szerencséjüket, de ezen meg gondolatlanok már előre is veszve vannak, mert itt ha valaki például 1000 fitot akar nyerni, annak legalább is két, sőt háromszor annyit kell kockáztatni s ily körülmények között nem esoda, hogy a tőzsde oly sok családot juttat koldusbotra.

Az ok pedig abban rejlik, mert itt nagyobb a kockázat, mint az esély.

A m. kir. osztálysorsjátéknál ez megfordítva áll.

Elenyészítő csekély kockázattal rendkívül kedvező nyeresési esély áll szemben. Itt csak meggazdagodni lehet de tönkre menni nem.

A sorsjáték összes betétei nyereseményekre fordítanak s csak így lehetséges, hogy a kibocsájtott 100.000 sorsjegy közül 50.000 s így

minden második szám

nyereseménnyel sorsoltatik ki.

A főnyeresemények pedig oly magas összegűek, minőkkel a most fennálló sorsjátékok egyike sem dicsekedhetik. A legmagasabb közöttük esetleg

1 millió korona

és azonkívül egyenként 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 stb. stb. összegű főnyeresemények jutnak a résztvevőknek.

Az osztálysorsjáték a szerencsekísérletnek legajánlatóbb módja, mert eltérőleg az erkölcsileg is káros szerencsejátékoktól, nem vonja el az embert rendes foglalkozásától s dacára a rendkívül kedvező esélyeknek alig jár kockázattal. Tekintve, hogy a sorsjegykészlet igen csekély, kérem, hogy becses megrendelését alantí jegy felhasználásával mielőbb birtokomba juttatni szíveskedjék, hogy azt soron kívül elintézhessem.

Teljes tisztelettel

Fekete Károly,

a m. kir. osztálysorsjáték főelárúító helye
V., Deák Ferencz-utca 14.

Ezen megrendelési jegy levágandó s beküldendő. Bérmentetlen levelek nem lesznek elfogadva.

M. N.

Megrendelési lap.

Tek. Fekete Károly urnak

Budapest, V., Deák Ferencz-utca 14.

Megrendelek ezennel az ötödik m. kir. szab.

osztálysorsjáték első osztályára:

drb egész sorsjegyet á 6 frt — kr.

„ fel „ „ „ „ „ 3 „ — „

„ negyed „ „ „ „ „ 1 „ 50 „

nyolczad „ „ „ „ „ „ 75 „

Posta alványnyal küldöttem frt krt.

Ide mellékelve „ „ „ „ „ frt krt.

A sorsjegyet kérem utánvétellel küldeni.

A felesleges sor törlendő.

Név.....

Foglalkozás

Lakhely.....

Közelebbi czim.....

Kelt.....

Jegyzéke az V. sorsjáték 50,000 nyereseményének.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben a tervezet 9. §. szerint

1,000,000 Korona.

	Jutalom	Korona
1	nyer. á	600.000
1	nyer. á	400.000
1	nyer. á	200.000
2	nyer. á	100.000
1	nyer. á	90.000
1	nyer. á	80.000
1	nyer. á	80.000
1	nyer. á	70.000
1	nyer. á	70.000
2	nyer. á	60.000
1	nyer. á	40.000
1	nyer. á	40.000
5	nyer. á	30.000
1	nyer. á	25.000
1	nyer. á	25.000
7	nyer. á	20.000
3	nyer. á	15.000
3	nyer. á	15.000
31	nyer. á	10.000
67	nyer. á	5.000
3	nyer. á	3.000
432	nyer. á	2.000
763	nyer. á	1.000
1238	nyer. á	500
31790	nyer. á	200
3900	nyer. á	300,
4900	nyer. á	170
3950	nyer. á	130
2900	nyer. á	100,
2900	nyer. á	80
2900	nyer. á	40
50000	nyeresemény és I jutalom	13 160 000

Nyeresemény esetén óvatos közlés s legszigorubb titoktartás.

A hivatalos sorsolási jegyzéket a m. t. megrendelőimnek a huzás befejezése után azonnal megküldöm.

A hivatalos játéktervezet minden megrendelőnek díjmentesen megküldetik.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

Egy egész sorsjegy 6 frt. — Egy fél sorsjegy 3 frt. Egy negyed sorsjegy 1 frt 50 kr. Egy nyolczad sorsjegy 75 kr